WASHINGTON D C

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237, 4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 197. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 13-го ЖОВТНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 13, 1954. No. 197. VOL. LXI.

6,926 ОСІБ ЗВІЛЬНЕНО З УРЯДОВИХ СТАНОВИЩ З УВАГИ НА БЕЗПЕКУ КРАЇНИ

Вашингтон. — Уряд проголосив новий список осіб, яких треба було звільнити з урядових становищ з огляду на безпеку країни. Цей список охоплює 6,926 осіб, звільнених за урядування президента Айзенгавера. В березні проголошено список, на якому було тільки 2,486 осіб, що їх звільнено, або що самі зрезигнували, коли побачили, що їм загрожує звільнення. З загального списку 6,926 осіб — 2,611 були звільнені, а 4,315 самі зрезигнували, побоюючись звільнення. Між усіми, звільненими і зрезигнованими 1,743 особи були небезпечні для країни з огляду на свою нельояльність. В 618 випадках звільнено урядовців, як перверсійних під статевим поглядом. 2,272 урядовців звільнено через те, що давніше були вони суджені за злочини або інші негідні вчинки. Звільнення урядовців обіймає період часу до 30 червня 1954 року. Ці проголошені урядом числа, допоможуть республіканцям у виборчій кампанії, бо недавно віце-президент Ричард М. Ніксон твердив, що республіканський уряд звільнив „тисячі" урядовців за нельояльність до ЗДА, а демократи заперечували це число, домагаючись докладних чисел, скільки нельояльних і небезпечних урядовців звільнив республіканський уряд. Представник комісії, які досліджувала справу льояльности й безпеки урядовців, заявив, що 4,315 урядовців, які самі зрезигнували, зробили це тому, бо боялися, щоб комісія їх не звільнила, бо вони знали, що не зможуть себе оборонити на переслуханні. Деякі зрезигнували зараз після того, коли довідалися, що комісія розглядає справу їхньої льояльности та їхньої безпеки. Голова Крайового Демократичного Комітету Стіфен А. Мічелл назвав заяву віце-президента Ніксона про звільнення такого великого числа урядовців „брехнею". Тепер комісія підтримала заяву віце-президента, подаючи докладні числа звільнених урядовців, які дійсно виносять тисячі. Коли віце-президент Ніксон говорив про „тисячі" звільнених урядовців ,то він, певно, знав вже про ті числа, які тепер опублікувала комісія. Демократи тепер домагаються, щоб ця комісія подала докладне число, скільки між звільненими було комуністів, бо між звільненими є велике число тих, які багато говорять, п'ють і внаслідок того стають небезпечними займати відповідальні становища, на яких треба задержати урядові тайни.

Медіна — можливий наступник судді Джексона

Денвер, Колорадо. — В тимчасовому Білому Домі в Денвері згадують щораз частіше прізвище судді Окружного Апеляційного Суду ЗДА Гарольда Медіни як можливого наступника судді Найвищого Суду Роберта Г. Джексона. Але загально вважають, що президент Айзенгавер не найменує нового судді в Денвері, бо після приїзду до Вашингтону найближчого тижня він буде нараджуватися з своїми дорадниками, щоб на це вільне місце вибрати найгіднішого правника. Суддя Медіна здобув славу по всій країні під час процесу 11 комуністів в Ню Йорку, коли протиставився непогамованим атакам підсудних і їхніх оборонців. В Денвері заявляють, що комбінації з генеральним прокуратором Гербертом Бравнеллем і державним секретарем Джоном Фостером Доллесом відпадають, бо їх президент потребує на дотеперішніх становищах. Губернатора Томаса Дюї не беруть в рахубу, бо він недавно заявив, що зовсім хоче відійти від публічної праці і тому резигнує з посту губернатора.

Курення таки спричиняє пістряка легенів

Боффало, Н. Й. — Асистент стейтового комісара здоров'я д-р Мартон Л. Левін здавав звіт перед Товариством для поборювання пістряка в зв'язку 382-ю річною Конференцією Американського Товариства для публічного здоров'я і заявив, що вже „є більше як потрібно доводів на те, що пістряк легенів далеко частіше появляється в курців цигарок, як у некурців або курців люльок". Тому, заявив д-р Левін, оправдана є порада курцям цигарок, щоб вони залишили курити цигарки, а це буде єдиним засобом зменшення числа осіб хворих на пістряка легенів. „Особи, які курять цигарки, збільшують в десятеро шанси захворіти на недугу пістряка, а не курці десять разів більше забезпечені перед цією недугою". Д-р Левін твердить, що його твердження оперті на статистичних даних, які він зібрав у шпиталях, де лікують хворих на пістряка легенів.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** прибуде з Вашингтону до Ню Йорку 20 жовтня цього року, щоб виголосити промову на обіді, який буде влаштований в 300-річчя прибуття до Ню Амстердаму (так тоді звався Ню Йорк) перших жидівських втікачів з Голляндії. В цьому обіді візьмуть участь 2,000 осіб. Вступ коштуватиме 50 долярів.

● **Королева-мати Єлисавета** прибуде 12 листопада цього року до ЗДА, де вона буде гостем президента Айзенгавера. Після того вона від'їде до Оттави, столиці Канади. До Англії вона виїде з Ню Йорку.

● **Арґентинський президент** Хуан Д. Перон відсвяткував свої 59-ті народини в столиці Буенос Айресі.

● **В Спрінґфілд,** Массачусетс, арештовано 18-річного Кеннета Чепіна, що в диковинний спосіб убив ножем 14-річну Лин Ен Смит та 4-річного хлопчика, якого вона доглядала. Перед арештуванням Чепін був на похороні вбитої дівчини і не виявив ніякого хвилювання, дивлячись на свою жертву.

● **1,300 католицьких дівчат,** учениць середніх шкіл у Ню Йорку, формують „живі чотки" в неділю 10 жовтня на спортовому грищі. Богослужбу відправлятиме ректор Університету св. Ігнатія Льоолі, присутній буде кардинал Спелман, архиєпископ Ню Йорку.

● **Проф. Е. М. Єллінек,** спеціяліст від лікування алькоголіків, твердить, що на кожних шість алькоголіків у ЗДА припадає одна жінка. Відсоток жінок-алькоголічок у ЗДА раптом збільшується. „Жінки конкурують з чоловіками в праці, і перейняли від них наліг пити" — каже проф. Єллінек.

● **Один із найстарших** американських дипломатів, новий американський амбасадор у Ґватемалі, Норман Армор пригадує, як він ще 1919 року остерігав ЗДА про те, що комунізм — це загроза для всього світу. Він був тоді третім секретарем американської амбасади в Петербурзі і 15 вересня 1919 року писав до ЗДА, перестерігаючи, щоб американський уряд не визнавав комуністичного уряду, який є початком великого лиха для всього світу.

● **Торонто в Канаді,** яке з довколишніми місцевостями нараховує 1,200,000 мешканців, вже 1 листопада матиме природний американський газ, що йтиме рурами від Ніяґари.

● **Пані Арбетта Філдс** вдарила кілька разів долонею свого 11-річного сина Фредеріка за те, що спізнився додому зі школи. „На злість" матері хлопець вискочив із дев'ятого поверху, але чудом врятувався, впавши на густу траву, яка росла на подвір'ї.

ТРАГЕДІЯ ПОНЕВОЛЕНОЇ УКРАЇНИ ОЖИВАЄ ПЕРЕД КОНҐРЕСОВОЮ КОМІСІЄЮ

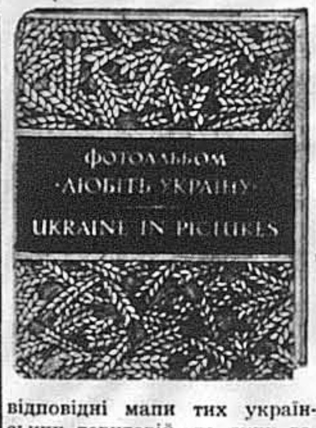
ХВИЛЮЮЧІ СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦІВ ПРО КОМУНО-МОСКОВСЬКІ ЗЛОЧИНИ В УКРАЇНІ ТА ОСОБИСТІ ТЕРПІННЯ

Ню Йорк. — Рубець справжнього Дантового пекла, яке вчинила червона Москва на молоком і медом текучій Україні; перетворюючи її в долину сліз і горя, відкрили минулого понеділка очевидці, що свідчили перед очолюваною конґресменом Чарлзом Керстеном конґресовою підкомісією для розсліду шляхів і метод комуно-московської аґресії та поневолення інших країн. Свідченнями проводив конґресмен Майкел Фіґен, демократ з Огайо, вияснивши на початку їх ціль. Упродовж понеділка виступало сімох українських свідків, кожний з яких свідчив на іншу обставину. Запити предсідника та конґресового радника відносились переважно до особистих переживань ,які характеризували большевицькі злочини та знущання над цілим народом. З українських свідків у першому дні переслухань зізнавали: **Петро Павлович,** очевидець і член української комісії, що прослідкувала розкопки масових могил у Вінниці та злочин того комуно - московського народовбивства; **Йосип Шварц,** українець жидівської віри, як сказано в урядовому повідомленні — свідчив про свої особисті жахливі переживання та переживання деяких інших жидів, що разом з українцями попали в комуно-московську неволю; **Іван Пушкар,** зізнавав про свої особисті переживання при постійних арештах і засланнях за „петлюрівщину" та „український буржуазний націоналізм", — звернувши окрему увагу на одну комедію „раю на землі", яку влаштували були большевики для закордонних дипломатів на залізничій станції в Лозовій в Донбасі; **Богдан Казанівський** дав жахливий образ переживань большевицького „визволення" в Західній Україні та страшної большевицької масакри у львівських в'язницях під час відступу перед німцями, з якої він тільки чудовм урятувався; він теж видвигнув моменти боротьби українського націоналістичного підпілля проти большевиків; **Юрій Лавриненко-Дивнич,** крім страшного образу особистих переживань, свідчив про масове нищення большевиками української інтеліґенції, про штучний голод в Україні та 6 мільйонів українських жертв того голоду, підкреслюючи виразний московський характер большевизму. Мільйони українців були зліквідовані фізично майже виключно за „буржуазний український націоналізм", але він ніколи не чув будь-якої згадки про російський буржуазний націоналізм. Він теж ствердив, що насланими з Ленінґраду та інших російських міст московськими руками був зорганізований і переведений штучний голод в Україні. **Григорій Сидорець** — дав хвилюючий образ комуно-московського народовбивства в його рідному селі Чорнолуби на Полтавщині. Усі ці свідчення глибоко схвилювали членів конґресової підкомісії та держали їх у постійному напруженні. Переслухання, що відбуваються в будинку Федерального Суду при Фолі Сквер у Ню Йорку, продовжувалися теж у вівторок, 12-го жовтня, не зважаючи на офіціяльне свято Дня Колюмба, та триватимуть упродовж тижня. Покликано низку дальших свідків. Усі свідки зізнавали українською мовою, представляючи оригінальні документи і фотосвітлини для підтвердження своїх свідчень. Функцію перекладачів виконували напереміну — п-ні Елінор Кульчицька, урядничка УККомітету, та д-р Роман Олесницький. Свідчення є публічні і жаль, що тільки невелика кількість публіки їм прислухувалася, хоч вступ на залю вільний для всіх. Впродовж цілого дня понеділкових переслухань були на залі конреспонденти найбільших пресових аґенцій та пресових органів. Свідчення теж записував на платівку представник „Голосу Америки". Всі ці свідчення, разом з іншими та предявленими писаними документами, будуть опісля опубліковані окремою урядовою книгою. В наступному тижні ці самі переслухання вестимуться в Шікаґо. Відповідні звідомлення з понеділкових свідчень появились в усіх місцевих та багатьох позамісцевих американських газетах. Українські свідчення приготовила окрема комісія УККомітету, яку очолював правний дорадник УКК, заст. голови УНСоюзу, адв. Михайло Пізнак.

Відкинуто апеляцію вбивника Троцького

Мехіко Ситі, Мехіко. — Найвищий Суд відкинув апеляцію Жака Морнарда, якого 14 років тому засуджено за вбивство Лева Троцького. Апеляція лежала у суді більше як десять років, а тепер суд вирішив її неґативно. Згідно з мехіканським законом не можна звільнити з тюрми того, чия апеляція ще не вирішена. Морнард дістав 20 років тюрми, і вже в грудні минулого року міг би був бути звільнений. Він убив Троцького 29 серпня 1940 року. Прихильники Троцького твердять, що спричинником смерти Троцького був Сталін, який вислав для цього Морнарда. Вбивник поводиться в тюрмі добре, і може бути звільнений за добру поведінку. Морнард твердить, що вбив Троцького тому, бо розчарувався в ньому, як в провідникові. Тепер він заявляє, що не любить, коли його називають комуністом.

ПОЯВИВСЯ ДРУКОМ ФОТОАЛЬБОМ „ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ"

Ню Йорк. — В останніх днях на нашому книжковому ринку появилась небуденна книга: фотоальбом „Любіть Україну", видана молодим, енерґійним і вже відомим на европейському і американському теренах видавцем д-ром Михайлом Борецьким. Книга має 256 сторінок великого формату і в ній вміщено разом 1,128 оригінальних ілюстрацій з географії, побуту, історії і мистецтва України. Для складення цієї рідкісної книги використано не тільки безліч джерел, але й багато фахових та авторитетних сил. Книга має три головні розділи і понад два десятки підрозділів. У головному розділі „По Україні" зібрано багатющий ілюстраційний матеріял з усіх частин Соборної України; розділ „З Українського Мистецтва" охоплює всі галузі мистецької творчости української нації, а розділ „З Української Історії" включає фотознімки з усіх періодів історії України, від праісторії починаючи, а на українській іміґрації після другої світової війни кінчаючи. В першому розділі є 668 ілюстрацій, в другому — 163 і в третьому — 297. До кожної ілюстрації подано двомовний, український і англійський, підпис, кожний розділ і підрозділ попереджені коротким двомовним вияснениям, а до підрозділів першого розділу додано ще й відповідні мапи тих українських територій, до яких вони відносяться. Редактор і видавець альбому — п. Михайло Борецький, співредактор — п. Вадим Павловський, літературний редактор текстів — п. Вячеслав Давиденко, а переклад на англійську мову приготовив д-р Роман Олесницький. Мапи, форзац і заголовки виконав мистець Петро Холодний, а проєкт обкладинки (твердої) і суперобкладинки дав мистець Яків Гніздовський. Книга, без сумніву, є одною з найінтересніших та найвартісніших появ на нашому книжковому ринку і матиме велике значення в поширенні й закріпленні правди про Україну як між своїми, так і між чужими. Коштує вона $12.50 і набути можна її також у книгарні „Свободи".

Лодж проти надльояльности до ОН

Об'єднані Нації, Н. Й. — Голова американської делеґації до Об'єднаних Націй Генрі Кебот Лодж заявив в інтерв'ю з журналістами, що ЗДА мусять „щось робити" в справі того, що в брошурі, виданій ОН, говориться про те, щоб урядовці ОН ставили вище льояльність ОН як до своєї власної країни. В Об'єднаних Націях працюють 2,300 американських урядовців, які є льояльними громадянами ЗДА, і вони не можуть діяти проти інтересів своєї країни, як про це пишеться в згаданій брошурі, яку видала Міжнародна Дорадча Рада для цивільної служби при ОН. Лодж заявив, що в цій брошурі є „помилки", бо загальна думка, висловлена в ній, повинна звучати в тому дусі, що урядовці ОН повинні ввесь час віддати для праці ОН. Директор Оборонної Мобілізації Артур С. Флеммінґ, який одночасно є і членом цієї ради, не хотів скласти заяви в цій справі.

Бівен далі підриває єдність Заходу

Лондон. — Енюрін Бівен, лідер лівого крила англійської Партії Праці, виголосив у своїй виборчій окрузі в Валії промову, в якій гостро нападав на міністра закордонних справ Ідена за його ролю в Лондонській конференції, що признала Німеччині право озброїтись в рямцях Брюссельського договору і НАТО. Бівен найбільше оспорював рішення Англії залишити 4 дивізії на европейському континенті й апелював до „мудрости" французького парляменту — відкинути Лондонський договір. Бівен признав, що Англія не потребує ворогувати з Німеччиною, але, мовляв, співпраця з Німеччиною не може відбуватись коштом добрих взаємин і співпраці з Советами.

Чистка серед мадярських комуністів

Відень. — За відомостями з Мадярщини там підготовляється нова масова чистка в комуністичній партії. Центральний комуністичний орган „Сабад Неп" оскаржив цілий ряд чільних членів партії в „ухилах" і „сектанстві". Вони, мовляв, противляться новій московській політиці, що поручає творити „народні фронти", отже йти на компроміси з міщанськими партіями. Щоб ще сильніше вдарити опозиціонерів до московського диктату, партійний орган закидає їм занедбання на господарському відтинку і скидає власне на них відповідальність за недостачі головно на харчовому ринку.

Кол. румунського віце-прем'єра, старого большевика, засуджено на смерть

Букарешт. — Васіль Люка, член старої румунської комуністичної ґвардії, вихованець Москви, який перебув там усі воєнні роки і вернувся до Румунії із советськими військами і став секретарем комуністичної партії Румунії, міністром фінансів, а згодом і віце-прем'єром — дістав засуд на кару смерти за „господарський саботаж", замінену йому в дорозі ласки на досмертну в'язницю. Його судили разом із трьома іншими недавніми високими достойниками румунського комуністичного режиму, яких засуджено на 3, 15 і 20 років в'язниці. Люку димісіонували з становища міністра фінансів у травні 1952 року, а за три тижні скинули з становища віце--прем'єра, після чого він швидко зник. Анна Павкер, зараз після скомунізування Румунії фактична тамошня диктаторка, попала в неласку Москви й вилетіла з уряду разом з Люкою, але її доля невідома.

20 осіб згинули у великій повені в районі Шікаґа

Шікаґо, Иллиной. — Повінь у Шікаґо спричинила велику матеріяльну шкоду, яку обраховують на 10 мільйонів долярів. Внаслідок повені згинуло коло 20 осіб. Вилив річки Шікаґо змусив сотки людей залишити свої доми і частинно спаралізував промисловість і транспорт. Багато підприємств мусять стримати продукцію через відсутність електричної енерґії. Вода залила була передмістя і дійшла до залізничої стації Юніон енд Дірборн. Поліційні станиці, міські залі, шкільні будинки і станиці вогневої сторожі — перетворено на рятункові стації. Червоний Хрест, Команди військових частин і Відділи Армії Спасіння опікувалися пошкодованими повінню і забезпечували їм нічліг та прохарчування. Урядово подають, що дощу впродовж 30 годин впало на 6.21 цаля. Вживається заходів, щоб повінь не відбилася на стані здоров'я населення, головним чином щоб не була занечищена вода у водопроводах.

Слідство в справі затопленого корабля і смерти 37 моряків

Норфолк, Вірджінія. — Команда фльоти визначила тричленну комісію, яка має перевести слідство, в який спосіб затонув 6,214-тонновий вантажний корабель „Мормекайт", внаслідок чого з 48 членів залоги загинуло 37. Цей корабель затонув під час бурі так швидко, що залога не могла подати сиґналів про небезпеку SOS. Сильна хвиля змела з корабля моряків, і деякі з них 50 годин боролися з хвилями, утомою, голодом, спрагою і акулами. Одному морякові відгризли акули (рекіни) ноги. Вдалося знайти тіла 12 моряків, а 25 досі не знайдено, хоч в суботу і неділю безнастанно велися пошукування на віддалі 150 миль від рогу Генрі в Північній Каролайні.

МОСКВА ВІДДАЛА КОМ. КИТАЄВІ ПОРТ АРТУР

НОВИЙ ДОГОВІР МІЖ СССР І КОМ. КИТАЄМ ПРИЗНАЄ КОМУНО-КИТАЙЦЯМ ЦІЛУ НИЗКУ ПОЛІТИЧНИХ І ГОСПОДАРСЬКИХ КОНЦЕСІЙ. — ЗАТІСНЕНО ВЗАЄМИНИ ДВОХ КОМУНІСТИЧНИХ ВЕЛИКОДЕРЖАВ

Москва. — Після 10-річної окупації Советський Союз погодився евакуювати свої війська з далекосхіднього портового обширу Порт Артура і передати його під суверенне правління К о м у н істичного Китаю. Оприлюднене це разом із текстом нового обширного договору між СССР і Комуністичним Китаєм, при чому советську делеґацію до Пейпінґу очолював „сам" Хрущов, генеральний секретар комуністичної партії в Советському Союзі, а з комуно-китайського боку у переговорах брали участь всі найвищі достойники, з Мао Тсе-тунґом включно. Підписаний тепер договір зміняє стан, існуючий на основі договору між тими двома комуністичними державами з 14 грудня 1950 року. Найважніші постанови того нового договору такі: Обидві держави погодились, щоб нараджуватись в усіх справах, які їх цікавлять, та координувати дії „для скріплення власної безпеки і запевнення миру на Далекому Сході й у решті світу". Обидві держави погодились, щоб — „в найближчому часі" довести до нової конференції в справі „неполагодженої проблеми — Кореї". Обидві держави закликають Японію звільнитися від „диктату" З'єдинених Держав та запевняють Японію про бажання комуністів замиритися з Японією і побільшити свої торговельні зв'язки з нею. Советський уряд погодився дати Комуністичному Китаєві нові кредити готівкою і товарами, разом на суму 920,000,000 рублів, щоб здвигнути в Ком. Китаї нових 15 промислових закладів та забезпечити машинами існуючих 141 закладів. Советський Союз погодився відпродати комуно-китайцям свої уділи в основаних після приходу до влади Мао Тсе-тунґа т. зв. советсько-китайських компаніях, які були замаскованою формою советського господарського імперіялізму. Рішено побудувати нову залізничу лінію для сполуки Комуністичного Китаю із европейською частиною Советського Союзу. Рішено переводити виміну взаємних наукових осягів і відкрить. Врешті — що найважніше — рішено, як уже сказано на вступі, віддати під комуно-китайське суверенне правління Порт Артур з цілим його обширом, що його окупували Совєти після другої світової війни на основі договору в Ялті.

Інтерпретатор с о в єтських справ в „Ню Йорк Таймс-і" — Гаррі Шворц пояснює цей договір дальшою еманципацією Комуністичного Китаю з-під диктату Москви та зростом сили китайських комуністів, з якою щораз більше рахуються в Москві. Тому новий договір є признанням збоку Москви цілого ряду концесій Комуністичному Китаєві, територіяльних, політичних, господарських, і престіжевих. Водночас цей новий договір підкреслює спільноту советських і комуно-китайських політичних цілей і є новим засобом політичної диверсії та пропаганди проти політики ЗДА у відношенні до Японії, Кореї і національно-китайського уряду Чіянґ Кай-шека на Формозі.

Комуністичний Китай оскаржує ЗДА перед Об'єднаними Націями

Об'єднані Нації. — Прем'єр і міністер закордонних справ комуністичного Китаю, Чу Ен-лай, прислав телеграму до Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй з підтриманням скарги на ЗДА, які — мовляв — перевели „інвазію" на китайський острів Формозу. Ця телеграма відновлює першу таку скаргу комуно-китайців, зроблену ще 24-го серпня 1950 року, коли советський делеґат Малік був головою Ради Безпеки ОН. Чу Ен-лай домагається від Об'єднаних Націй розгляду „несумнівних фактів злочину З'єдинених Держав", що полягає в „актах аґресії" у відношенні до Формози. — Водночас Чіянґ Кай-шек, промовляючи на Формозі з нагоди 43-х роковин проголошення Китайської Республіки, заповів знову „недалеке" визволення Китаю від його комуністичних правителів. А американський генерал Чейз, голова американської військової місії на Формозі, як також а м е р и к анський амбасадор Ранкін потвердили знову, що Америка дасть всяку допомогу урядові Чіянґ Кай-шека, якщо комуно-китайський уряд напав би на Формозу.

Советських „делеґатів миру" не впустили до Ізраїлю

Тель Авів. — Ізраїльський уряд відмовився дати візи шістьом советським делеґатам на організований місцевими комуністами „конґрес приятелів миру". Ізраїльське міністерство закордонних справ офіційно повідомило, що видавання віз советським подорожнім може відбуватись тільки на засадах взаємности. Советський уряд, мовляв, допускає до СССР тільки таких осіб з Ізраїлю, які є офіційними советськими гістьми, тож і ізраїльський уряд не може дати дозволу на приїзд делеґатів з СССР на конґрес, що не стоїть під безпосереднім віданням уряду. Цю відмову ізраїльського уряду пояснюється нехіттю Москви впустити до СССР музичного ансамблю і групи учених з Ізраїлю, коли тим часом Москва зголосила бажання вислати до Ізраїлю з гостинними виступами російський балет.

В СВІТІ

● **Західня Німеччина** займає друге місце в світі щодо кількости щоденних часописів. Хоч населення ЗДА більше як втроє перевищує населення Західньої Німеччини, проте в ЗДА є „тільки" 1,786 щоденників, а в Західній Німеччині — 1,403. Англія має лише 112 щоденних часописів. Зате наклад щоденників — 59 мільйонів примірників у ЗДА, 20 мільйонів — в Англії та 16 мільйонів — у Західній Німеччині.

● **Делеґація японських торговельників і економістів** виїхала до Москви на чолі з радником японського міністерства закордонних справ, щоб відтіль поїхати до Узбекістану, спеціяльно для студій тамошніх господарських відносин. Навіщо це потрібно Японії — преса не подає.

● **Останньою трудністю** в англійсько-єгипетських переговорах про передачу обширу Суезького каналу під суверенність Єгипту є спірна справа, як означати правний стан кількох тисяч англійських інженерів, техніків і інших фахівців, які впродовж **найближчих 7** років мають залишатись для обслужування споруд Суезького каналу.

● **В Сеулі,** столиці Південної Кореї, три єпископи-буддисти розпочали голодовий страйк, проголосивши, що голодуватимуть до смерти, якщо не задовольнять їхньої вимоги: щоб жонаті буддисти не мали права бути духовниками. Між прихильниками і противниками целібату серед корейських буддистів ведеться завзята боротьба.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	One year	$10.00
На три місяці	2.75	Six months	5.25
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six Months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПАРАЛІЗУЮЧЕ БАЖАННЯ

Британський міністер закордонних справ, Антоні Іден, представляючи Винстона Черчила на конференції Консервативної партії в Блекпулі, назвав прем'єра „найбільшою людиною на цій землі". Не будемо спорити з Іденом, чи так дійсно є, чи це радше реторичний зворот, бо важливе те, що маємо до діла з великою індивідуальністю, інтелектуальні та особисті прикмети якої заважували в найбільш критичних моментах англійської нації, а то й світу. Багато здорових і розумних порад дав Черчил Англії та вільному світові і в своїй промові в Блекпулі. Але, на нашу думку, заважуть найбільше не так добрі поради, як „бажання, що таке близьке його серцю", себто те, щоб дійшло до „співіснування" вільного й комуністичного світів. Краще було б, щоб Черчил не згадував за те „бажання", бо багато баламути він наробив, коли, відвідуючи Америку, перший раз заговорив про свою віру в „мирне співіснування". Від того часу появилася ціла хмара статтей на цю тему теж і в Америці, в тому числі й з-під пера визначних політиків, філософів, церковних діячів, істориків та інших, що покликаються на Черчила і йдуть по його лінії. Різного роду експерти, які вертаються до Америки після досліджування настроїв вільної Европи, стверджують, що „не маємо там ні одного правдивого союзника", бо — змагаємо до війни з Совєтами, а европейські народи, перетомлені війною, про неї й чути не хочуть.

Візьмім, наприклад, останню статтю Райнголда Нібура („Ню Лідер") в справі „співіснування". Він визнається знаменито на методах та цілях кремлівської кліки, а проте обороняє „менше лихо", себто „мирне співіснування". Лестер Пірсон, канадійський міністер закордонних справ, переконує нас, що „співіснування" не означає „приязнь і кооперацію", не означає навіть „взаємну толеранцію", а є тільки „перетривання, що є краще від заглади". Нібур не вважає „співіснування" ніяким „угодівством", ні „ілюзіями" у відношенні до „нескрупулятних інтенцій" Кремлю. Це є тільки „розсудливість", якою повинен кермуватись кожний державний муж. Отже ніби не диво, що цей „політичний розум" вийшов на Заході від такого великого державного мужа, яким є безсумнівно Черчил.

Таким чином, пише Ірвінг Бравн, репрезентант Американської Федерації Праці в Европі, „співіснування" стало „магічним словом", не зважаючи на те, що Кремль видумав його тільки на те, щоб розкласти співжиття між вільними націями світу. Дейвид Лоренс, редактор „Юнайтед Стейтс Нюз енд Ворлд Ріпорт", що пише про европейські та світові події ще від 1910 року, вияснює це дивне явище тим, що атомова та воднева бомби нагнали такого страху на народи Британії і Франції, що вони прямо спаралізовані в своїх думках, коли думають про можливість нової війни. Звідси і „мирове співіснування" і „угодівство", і „жити і дати жити". Це — готовість на компроміс з тиранами і агресорами, не зважаючи на те, яким великим ударом та розчаруванням було б таке зговорення з Кремлем для поневолених Москвою народів. Але так є, що єдині З'єдинені Держави придержуються сьогодні „моральних принципів". Тому вони проти допущення червоного Китаю до Об'єднаних Націй, тому теж не визнали угоди в справі Індо-Китаю. Лоренс далі дораджує придержуватись „моральної сили" і не поступати в такий спосіб, щоб старатись „навернути дев'ять злих людей у Кремлі", а втратити „200 мільйонів добрих людей", що ненавидять кремлівську владу. Коли вже не йдемо до війни, щоб визволити поневолені Москвою народи, то не сміємо робити нічого такого, що знеохочувало б ці народи самим визволятись. Торгівля з Совєтами, сердечні вітання представників вільного світу з кремлівськими тиранами і кровожерами під час різних бенкетувань — це тільки понижує Захід в очах гноблених Москвою народів, як і те, що вільні нації вдержують дипломатичні стосунки з Кремлем. Справа „співіснування" повинна бути поставлена так, як є одноголосно зреферовано у звіті Комісії Палати Репрезентантів (голова Чарлз Дж. Керстен): „. . . . Неможливо цивілізації, яка має в своїй основі віру в Бога, співіснувати з агресивною, злочинною конспірацією, завданням якої є знищення цивілізації".

ОБ'ЄДНАННЯ ЧИ ОЗБРОЄННЯ

Такий ультимат поставив німцям Молотов: мовляв, або здійснення постанов Лондонської конференції, або об'єднання поділеної від кінця війни Німеччини. Дилема з політичного погляду надзвичайно примітивна ,але саме завдяки спрощенню найважливішої проблеми післявоєнної Европи — формула Молотова знаходить доступ до умів і душ пересічних німців і викликає у них заколот. Бо трудно вимагати від сірого німецького з'їдача хліба, щоб він орієнтувався в тому, що значить рівновага політичних сил, що таке військово-політична пустка, існуюча в центрі Европи, пустка, яку з трудом виповнюють англо-американські окупаційні війська і правно - державний „ерзац" Західньої Німеччини. Пересічний німець не призадумується теж, в якій ситуації опиниться Німеччина, коли — вволивши волю совєтської дипломатії — американські і англійські війська забралися б геть з Німеччини, одні — за Канал ля Манш ,другі — за Атлантійський океан, а 40 совєтських дивізій знаходяться, незалежно від німецького терену, на території Польщі і на тій території залишаться, та ще й напевне у збільшеній кількості. Німецький обиватель знає що інше: що не тільки від обрізаної вже у Версальському договорі Німеччини відрізано німецький Шлеськ, Східню Прусію і північну Бранденбурґію, але й таку обмежену територію, переповнену 10 мільйонами німецьких виселенців і втікачів, переділено Потсдамським кордоном, що є найбільшим політичним, економічним і культурним безглуздям. Німці, при всім своїм нахилі до мілітаризму ,при всій закоханості в уніформах, військовій муштрі та касарняній дисципліні, мають ще „в „костях" американсько-англійські налети, що залишили після себе руїни по всьому краю, неприбирані за десять років нібито миру.

І тому німці не дуже квапляться до нової армії, а особливо до відбудови збройної сили, коли чують безупинно від власних соціялістів та комуністів і сусідніх совєтських окупантів, що відбудова західньо - німецької армії — це неминучий вступ до нової війни, яка, як два і два чотири, — покриє вовими згарищами, румовищами й трупами всю німецьку територію. І тільки розуміючи ці настрої та думки німців, можна зрозуміти, чому властиво вони навіть однопартійці Аденауера, замість уладити 74-річному канцлерові бурхливу овацію після його приїзду з Лондону і замість захоплено оплескувати кожну згадку про Доллеса, в глухій мовчанці слухали його звідомлення в парляменті. — Як пише „Ню Йорк Таймс" — ні одна рука не склалась до оплеску, коли він з вдячністю говорив про заслуги американського державного секретаря в осягненні у Лондоні порозуміння в справі західньо - німецької суверенности і західньо - німецького озброєння.

На цих настроях власне і грає Молотов. Він шантажує німців маривом поділу Німеччини „навіки" і грізними натяками на „совєтську загрозу для миру" і вказівками на тягарі, які ляжуть на Німеччину від нового військового бюджету. І манить райдужною перспективою національного об'єднання, звільнення всієї території від будьяких чужинецьких військ, „вічного миру", опертого на „пакт неаґресії" і „ґарантії" великої чвірки і економічного розквіту в атмосфері тривкого миру, і пожвавленої торгівлі із Сходом та Заходом. Мовляв, і вибори вільні дістанете, і уряд виберете собі, який захочете, і закордонна політика, як і всі інші ресорти, будуть у ваших „суверенних" руках, але не можете робити тільки одного: в'язатися військовим пактом з західніми „імперіялістами" і ставити на ноги нову армію, бо це — загроза для миролюбного Совєтського Союзу та його сателітських союзників, отже і той Союз і ті сателіти не зможуть на це спокійно дивитися. І, будучи об'єктивними ,не можна дивуватися німцям, що вони, виставлені на барабанний вогонь таких обіцянок і міражів, опинились між Сциллею і Харибдою: між мріями про відбудову своєї великодержавницької сили в оперті на Захід ,який дозволяє їм відбудувати бодай — на початок — пів мільйона модерного озброєного війська, та між тугою за національним об'єднанням і спокоєм від ворогів та союзників.

Як страшенне мстяться помилки з часів капітуляції Німеччини і Потсдамської конференції! Десять років тому американці й англійці могли мати за собою все ще могутні рештки німецької армії, могли й без ніякої німецької допомоги подиктувати Совєтам відворот з Німеччини й Австрії на визначену їм лінію, могли бути диктаторами німецької публічної опінії, що стала б по стороні американців не за страх, а за совість. Нині змагаються за душу і за політику німців англо-американські й совєтські арґументи. Нині настала така парадоксальна ситуація, що англійський міністер закордонних справ, промовляючи на своєму партійному конґресі, мусить давати в руки арґументи західньо - німецькому канцлерові і послаблювати враження слів Молотова на німецькому ринку Очевидно, Іден дивиться на ситуацію глибше, як німецький сірий обиватель, і знає, що означатиме за рік-два, п'ять чи десять у практиці — „зневтралізована" Німеччина, без власного війська і без англо-американських залог, зате, із тим дійсним, а не на мапі виписаним сусідом, що його кордони починаються над Одрою та Нісою і простягаються аж по Тихий океан. Коли Англія і Америка, ба навіть Франція Мендес - Франса годилися у Лондоні на німецьку армію, то робили це не з любови до німців, а з власного кровного інтересу, щоб мати в німцях передмур'я власної безпеки і щоб не потребувати подвійно і потрійно кривавитись, коли совєтський „альянт" вирішить, що прийшов час маршувати над Рейн і Атлантійський океан.

І тому Іден так знаменито схарактеризував о с т а н н ю пропозицію Молотова: вона ж, мовляв, ані на риску не відхилюється від тієї цілі, що її Москва поставила собі і до якої послідовно змагає, — щоб усю Німеччину опанувала комуністична меншина і підпорядкувала її совєтській політиці та совєтській армії. І Мендес-Франс це теж розуміє. І тому, що у Вашинґтоні, Лондоні, Парижі й Бонні сидять вже державні діячі, які знають істоту Совєтів та їхньої політики, можна вірити, що і залицяння та погрози Молотова не матимуть успіху.

Осип Залеський

ДО ІСТОРІЇ ПІСЕНЬ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

У кожному скупченні людей, головно молодих, які довший час живуть спільним життям і ділять між собою дні радости й журби, постають подібні думки і родяться подібні погляди на життя. Ці погляди віддзеркалюються назовні у піснях, які вони творять і які самі співають. Найбільш пригожим скупченням, яке полишає у своїй творчості незатерті сліди, є військові формації. Чим нарід більш музикальний у своїй природі, тим краще віддзеркалюють його пісні життєві умовини і суспільне життя даної доби. Якщо візьмемо до уваги український нарід, то маємо на це докази в народних піснях військового і повоєнного характеру. Ці пісні творили одиниці, їх переймали гурти, і так вони популяризувалися та передавалися з покоління в покоління. Найбільш пригожим часом для творення пісень воєнного чи військового змісту були війни і воєнні походи, бо вони давали багато тем, розбуджували уяву і нахил до творчости. На жаль, з давніх, княжих часів, залишилося у народній пам'яті не багато з пісенної творчості. Що такі пісні були, що вони були поширені серед тогочасних воїв, немає сумніву. Знаємо, що були співці-поети, які оспівували тодішних героїв і їхні подвиги, як про це згадує автор „Слова о полку Ігоревім". В 13 сторіччі жив „славутний півець Митуса", що „за гордость не восхоті служити Данилові" (королеві), як згадує про нього Іпатіївський літопис. Козацькі часи знайшли більше відгуків у народній пісенній творчості завдяки кобзарям-бандуристам, які товаришили козакам у походах і оспівували життя-буття козаків та тогочасні події. Ці пісні, що постали серед народу, як вияв пошани й гордости, чи співчуття до горя й недолі козаків, головно бранців, перетривали до наших часів. Та мабуть сучасне покоління, яке виростає під новими умовинами в Батьківщині, ледве чи знає ці пісні і передасть їх у дальші покоління, чи не забудуться вони під впливом сучасного режиму, який пропаґує нову пісенну творчість про колгоспи і свиноматки та про подвиги „доблесної армії".

Новітня військова формація, яка записалася у пісенній творчості поважною кількістю пісень, це ті, що перейняли на себе заповіти козаччини визволити Україну з московської неволі, це — Українські Січові Стрільці. І вони мали своїх „Боянів" і „Митусів", що, згуртовані в „Артистичній Горстці", увіковічнили новітнє українське військо. Були це: Михайло Гайворонський, Роман Купчинський і Лев Лепкий, які творили не тільки стрілецьку поезію, але й мелодії до неї. Були й інші, та їх імена менш відомі. Перші стрілецькі пісні, які стали популярні серед стрілецтва і серед українського загалу, були „Гей у лузі червона калина" і „Видиш, брате мій", коли не вчисляти сюди лемківської пісні „Кедь мі пришла карта", яку стрілецтво співало залюбки від початку свого існування. Для характеристики, як поставали стрілецькі пісні, подаю оцих кілька заміток.

На початку 1915 року дістав я від пок. Михайла Гайворонського з фронту листа, в якім були слова і мелодії двох стрілецьких пісень „Гей у лузі" і „Видиш, брате мій". Гайворонський писав, що це дві народні пісні, які поширилися серед стрілецтва, а „Видиш, брате мій" перейняли стрільці від українців-полонених російської армії. Ці пісні показав я знавцеві народних пісень Філаретові Колессі, який висловив сумніви щодо народного походження цих пісень, зокрема „Видиш, брате мій". На засіданні якогось комітету, на якому був приявний Богдан Лепкий (це було у Відні), оповів я про ці пісні так, як писав мені Гайворонський. На це Лепкий вийняв з кишені збірник своїх поезій і дав мені перечитати вірш „Видиш, брате мій", написаний ще до війни. До цієї поезії брат Богдана Лепкого, Лев, зложив мелодію, і ця пісня поширилася між стрільцями. Мабуть Гайворонський спочатку сам не знав, звідки взялася вона між стрільцями, почув її і записав, а хтось зі стрільців, може й жартом, сказав, що навчився її від полонених. Про це я мабуть ніколи не говорив з Гайворонським, а якщо й говорив, то призабув і не знаю початкової історії, хто поширив цю пісню. Певно що сам автор Лев Лепкий. Обидві названі пісні, дещо пізніше, прислав Гайворонський в обробітці на чоловічий хор, і вони увійшли в репертуар чоловічого хору студентського товариства „Січ" у Відні. Щойно у 1916 році вийшов перший співаник пісень для стрільців накладом Бойової Управи, і в ньому було вже подане, чия поезія і чия мелодія пісні „Видиш, брате мій".

Про пісню „Гей у лузі червона калина" були також різні версії. Степан Чарнецький обстоював, що це — його поезія і це могло б годитися із заподанням о. Андрія Труха, бувшого УСС-а, як це він подає у своєму спомині („Світло" з 15 листопада 1944 року), що першу строфу цієї пісні почув він у Стрию в 1914 році від пана Іваницького, а цей навчився її від артистів театру Української Бесіди у Львові. Степан Чарнецький мав дуже близьке відношення до театру Української Бесіди, тому й можливе, що він вставив цю пісню у котрійсь народній п'єсі з цим текстом, який є у першій строфі. Дальші строфи склав вже тодішній стрілець, а тепер священик о. Андрій Трух. Якого походження мелодія цієї пісні — не знаю. В одному томі збірника народних пісень Миколи Лисенка є пісня „Розлилися круті беріженьки", яка в одній з дальших строф має ідентичний текст з першою строфою стрілецької „Червоної калини", одначе мелодія цієї пісні зовсім інша.

Обидві пісні („Червона калина" і „Видиш, брате мій") були вміщені у збірничку „Сім пісень", який вийшов у Відні в 1915 році накладом „Союзу Визволення України".

З початком 1916 року прислав мені Гайворонський першу „в'язку" стрілецьких пісень на чоловічий хор, які я видав друком під заголовком: „Над Стрипою", Пісні УСС-ів, в'язанка I, накладом Українського Музичного Видавництва „Ліра". Це видавництво заснували ми обидва ще в 1913 році у Львові, і в ньому появилися були перші твори М. Гайворонського. Влітi 1916 року звернувся до мене проф. Іван Боберський в імені Бойової Управи, щоб я дозволив на передрук цієї в'язанки пісень, бо Бойова Управа хоче її видати, як доказ мистецької творчости УСС-ів. Я погодився на передрук і написав про це Гайворонському. Він доробив маленькі зміни, і так вийшла збірка, якій Боберський дав заголовок: „Стрілецьким Шляхом 1914-1916", Стрілецькі бойові пісні, зложив на мужеський хор Михайло Гайворонський, капельник УСС. На першій сторінці була фотознімка маршуючої колони УСС-ів. Ця збірка, так, як і перша, була надрукована в нотоштихарні К. І. Редера у Липську і були в ній такі пісні: Гей у лузі, Хлопці, алярм, Видиш, брате мій, Нема в світі кращих хлопців, Летіла куля, Ой впав стрілець і Слава, слава отамане. Третє видання цієї збірки вийшло накладом

(Закінчення на 3-ій стор.)

НОВА „БІБЛІЯ" КОМУНІЗМУ

Що в московському племені все „най-най" — річ відома. За білих царів була найбільша гармата світу „цар-пушка", був і найбільший дзвін „цар-колокол". За червоних нічого не змінилося.

Був „н а й ґ еніяльніший", але дрімає вже поруч Леніна, є „найщасливіше" життя, „найхоробріша" армія і т. д. А тепер появилася в Совєтах нова „біблія" комунізму, під наголовком „підручник національної економії" в тримільйоновому виданні.

Появу цієї книжки заповів був ще Сталін з початком 1953 року. Її опрацьованням та виданням клопоталася совєтська Академія Наук. Але смерть Сталіна принесла московським талмудистам нову працю, яка тривала повних 18 місяців, Бо те, що за життя „найґеніяльнішого" було в цій книзі „найґеніяльнішим", виявилося по смерти Сталіна контрреволюцією та єресєю. Треба було все наново перелицьовувати та допасовувати до смаку нових кремлівських сатрапів. Між дев'ятьма совєтськими студпайками, які пріли над цією книгою, бачимо два кремлівські „світила", а саме — начального редактого „Правди" Шепельова та члена Академії Наук Юдіна, який був донедавна п р е д-с т авником Москви в Східній Німеччині, а тепер є на такому ж пості в червоному Китаї.

Що ця книга подумана, як один з головних засобів московсько - комуністичної пропаґанди, не може бути ніякого сумніву. Зрештою потвердив це Сталін на 19-му з'їзді компартії в 1952 році, коли сказав, що це видання подумане не тільки для вжитку „совєтського народу", але також як дороговказ для комуністичних партій цілого світу. Ця книга — писав Сталін — „буде прекрасним путівником для молодих комуністів всіх країн", а також для тих кадрів за кордоном, „які не є вже молоді". А зокрема повчатиме вона сателітні держави, як мусить бути „зреалізоване" сільське господарство.

Одначе після смерти Сталіна довкола цієї книжки запанувала гробова мовчанка. Як вже згадано причиною цього було звичайне явище в совєтському житті ,а саме допасовування всього до „партійної лінії". В перелицьовуванні згаданої книжки, звертали „коректори" головну увагу на те, щоб послабити значення Сталіна для розвою комунізму, а натомість видвигнути принцип колективного проводу та заслуги нових кремлівських бонз.

І коли в „Підручнику національної економії" згадуються твори Леніна 74 рази, Маркса — 45, то Сталіна — тільки 29 разів. Наведено по дві цитати Маленкова та Мао Тсу-тунга і по одній Хрущова, Дімітрова та Пальміра Толіяті.

Ця книга, в якій обговорюється теорію правовірного комунізму, поділяється на три частини: 1. Продукційні методи п е р едкапіталістичних часів, 2. Капіталістичні продукційні методи і 3. Соціялістичні продукційні методи. На особливу увагу заслуговує аналіза совєтського монополю в закордонній торгівлі. Він, мовляв, виконує подвійну ролю: ,поперше — має охороняти совєтське господарство від господарської аґресії імперіялістичних держав, а подруге — служить „успішній та справедливій співпраці з народними демократіями та „Китаєм". І саме ця теза — це наявна московська „най-най" брехня, бо хто бодай поверхово стежить за совєтськими торговельними зв'язками з їхніми „приятелями", той бачить, що це ніщо інше, як нахабний московський грабіж та безперепинний крадіж чужого добра. У відношенні до земельного питання повторюється стара теза, що теперішня форма колгоспів — це тільки переходова фаза до стопроцентотого удержавлення сільського господарства. Земельне питання буде аж тоді цілком розв'язане, коли колгоспники зрозуміють, що приватна власність не приносить їм ніякої користи.

Ця книжка як подає совєтська преса, буде перекладена на всі мови і стане, на думку совєтських вчених, новою „біблією" інтернаціонального комунізму, а на ділі московського імперіялізму. Цю книжку варто б прочитати всім тим „демократам", які роспинаються за співжиття вільного світу з комунізмом.

Нестор

В. Гайдарівський

НЕПРОШЕНИЙ ГІСТЬ

(Оповідання)

(9)

Іван ходив з кінця в кінець кімнати, вдаючи з себе схвильованого й навіть обуреного і висловлював свої вовчні мудрування, навмисне не дивлячись на брата. Як дошкуляти, то дошкуляти!

І він своєї мети досягав. Віктор уже почервонів, як мак, і з-під лоба, по-бичачому, стежив за Івановими тонкими ногами, що нерівно чимчикували по хаті..

— Навіщо ти все це городиш? — намагався якомога лагідніше вимовляти своє запитання Віктор. — Чим завинив перед тобою батько? Що ти хочеш від мене?

— Батько перед нами нічим не завинив. І я нічого не хочу від тебе. Я тільки хочу звернути твою увагу на те, що тобі не личить жити в цій міщанській, дрібнобуржуазній обстанові.

— А це чого ж? — поволі підводився Віктор. — Що тут тобі не подобається? Яке тут дрібнобуржуазне міщанство? — Голос його на кожному слові підвищувався й звучав усе суворіше.

— Яке тут дрібнобуржуазне міщанство? — із саркастичною усмішкою мовив Іван. — А це що таке? — підбіг він до олександри. — А це що? — показав столик з вазонами квітів. — А це? — приступив до комода й ткнув пальцем на дрібнички, збирані матір'ю протягом всього її життя. — А це? — А це? — А це? — ходив Іван по кімнаті й зневажливо таврував вказівним пальцем речі.

Віктор теж підійшов до столика з квітами, взяв невеличкий вазон як кулак завбільшки, в руку й приглядався до шишкуватого в гострих колючках кактуса так уважно, ніби хотів переконатися, де ж на ньому сидить оте дрібнобуржуазне міщанство.

Або фотографії! — упав Іванів зір на стіну. — Ну, скажи, будь ласка, що це тут, музей чи виставка? Із стін на тебе дивляться якісь одоробала, що не мають у суспільстві ніякої ваги. Що то за пихатий тип з попівською бородою і тарганячими вусищами? Герой праці? Стахановець? Вождь? Письменник знаменитий?

— А ти й не знаєш! — відгукнувся Віктор. — Це ж наш дід. Прокіп Мануйлович.

— Гриб! — коротко й легко визначив Іван. — На смітник! До чорта, геть! Все геть. Познімай, потопчи, понищ! На стінах повинні бути портрети вождів, а не вусаті діди з бабами та Святі Гори! Діяграми! Плякати! Гасла! На столі газети й брошури. Так повинна виглядати хата комуніста . . . Так треба . . .

І саме тоді, як Іван в своєму напучуванні доходив кульмінаційної точки, він не міг бачити, що в кількох кроках за його спиною Віктор, з обережністю мисливця підносив від себе руку з вазоном. Ще мить і вазон вліпиться в братову потилицю.

— Вікторе! — з раптовістю пострілa пролунав Пліточчин голос, разом і переляканий і благальний і вимовливо-владний, що вихоплюється з грудей тільки в матерів, коли бачать вони свою дитину на останній межі небезпеки.

Іван здригнувся. Він думав, що трапилось щось надзвичайне й несподіване. Але нічого не сталося. Віктор стояв і задумливо длубав пальцем землю у вазоні, що його тримав поперед себе. Пліточка привітно до Івана посміхнулася; її дугасті чорні брови високо піднялися на лискучий лобик.

Вікторе! — сказала Пліточка ще раз. — Не брудни рук. Слухай ото уважніше, що брат мовить, та бери собі на розум.

А тоді до Івана:

— Шкода, Іване Панасовичу, що я запізнилася. Всього не чула. Але й те, що почула, мене дуже зацікавило. І я з вами погоджуюсь. Справді, що таке річ? Я думаю, що кожна хатня річ має полегшувати людині життя, сприяти приємному спочинку і створювати бадьорий, життєрадісний настрій. А все, що не дає користи людині — геть, геть і геть. Нічого зайвого. Практичність і гігієна в першу чергу. Так я вас зрозуміла, Іване Панасовичу?

Віктор відповісти завадив.

— А ти що маєш в кімнатах? — спитав він Івана. — Брошурки? Діяграми?

— Все тільки найпотрібніше, — сказав уже без запалу.

— Знаємо ми вас . . . — схопив Віктор пляшку й перехилив над шклянкою.

Але пляшка була порожня. Він поставив її знову на стіл так незграбно, що вона перекинулась набік, покотилась і, впавши на підлогу, з брязкотом розлетілась на скалки.

— Кажуть, посуд б'ється — щастя буде, — засяла усмішкою Пліточка. — Ох, а мій же Карасик там сам господарює, — згадала вона й прожогом кинулась до кухні.

Віктор схилився збирати скалки.

Іван відійшов у кутом до вікна й сів у батьків фотель.

Батько спочивав у цьому фотелі, а син його, Іван, заховався від сорому. І навіщо він витіяв оту безглузду гру? Потішитись хотів з братової недоумкуватости, а сталось, що сам у дурні пошився. Іван назвав у думці Пліточку хоч і без злости, чортовою кицькою. Розумне й хитре створіннячко. З якою вона легкістю погодилась з Іваном, та ще й від себе додала те саме, що міг, а не доказав Іван. І в той же час думала про нього: та й дурень же ти, Іване Панасовичу, учений дурень дипломований. Чортова кицька! — ще раз лайнув її Іван. Але тут робити йому вже нічого. Хату рідну побачив, з братіком набалакався, братовій себе показав, і досить, можна й ноги на плечі, та й далі. Одначе, з Віктором треба розійтись по-доброму. Хай він тут собі перевиконує норми, підносить на зборах руки, підганяє інших, на те ж він і в партію поліз. Та який би він не був, а все ж Федоренко, рідний брат, і зустрів Івана по-братньому.

Упоравшись із пляшкою, Віктор накрутив патефон. Здійнялася родинна сварка між Карасем і Одаркою, бучна, із слізьми, але весела. І теж без брехні не обійшлось. Клята брехня! З нею мабуть людина народжується на світ.

— А постав, Вікторе, улюблену батькову — голосно гукнув з кутка Іван.

— Батькову улюблену? — повернувся від столика з патефоном Віктор. — Блажен муж? На жаль, не маю.

— Не обов'язково — „Блажен муж". Батько любив і „Стоїть гора високая" — відповів Іван.

Батько справді любив співати „Блажен муж", але ж платівки такої ніколи в домі не було і, Віктор навмисне згадав цю пісню, щоб шпигнути Івана.

Іван думав, яким чином йому злагіднити свої відносини з Віктором, як викликати його на розмову, без політики, без партійництва, щоб кожен з них почував себе вільно й весело. Але на всі Іванові намагання брат лише відмугикувався. Так тривало, аж поки не прийшла Пліточка із сином, кругленьким, міцним, з рум'янцями на щоках. М'якенький носик закопилився задерикувато догори. Вона підвела хлопчика до Іванових колін.

— Оце, Карасику, твій сердитий дядько Іван, що сварить твого тата. Подай ручку дядькові, привітайся.

— Я — іван-покиван, а ти карасище, — проспівав дядько й простягнув до хлопчика руку. — Здоров був, козаче! Ти не дивуйся, що я кричу. Всі Федоренки горлаті.

Хлопчик заховав руки за спину й з цікавістю розглядав незнайому йому людину.

ДОПОМОЖІТЬ „СВОБОДІ" ДОПОМОГТИ НАШОМУ НАРОДОВІ ТА ЙОГО ЗМАГАННЯМ! ПЕРЕШЛІТЬ НЕГАЙНО СВОЮ ДОБРОВІЛЬНУ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ ТА СВОЮ ПОЖЕРТВУ НА II ПРЕСОВИЙ ФОНД!

ХРОНІКА БОСТОНУ, МАСС.

Велике історичне місто Бостон, але українська громада в ньому ще не розбудована свого громадсько - культурного життя так, як це потрібно в такому місті. Мабуть головною причиною була відсутність української інтелігенції в минулому та зовсім мала кількість активної, ще і в сучасний час. А друга причина, що серед значної частини організацій панує пасивність до поступу, — так як і в Шікаґо — „по-старому".

Українське громадянство Бостону і околиці повинно йти шляхом проґресу. А цього проґресу ми досягнемо тоді, коли придбаємо належний Український Народний Дім, в котрому розбудуємо культуру й мистецтво та будемо всі солідарні й співпрацюватимемо в системі УККА, де будемо громадно репрезентувати себе та допомагати визволенню України, щорічно вносячи свою частку до Національного Фонду. Коли і на машті Міської Управи Бостону буде повівати український прапор, та коли всі наші сенатори і конґресмени будуть шанувати нас та допомагати нашій загальній справі на добро Америки і допомогу визволення України від московського імперіялізму — комунісдичного гноблення .

Пляннуючи свою працю до поступу, Відділ УККА перевів перший величавий пікнік:

1-го серпня б. р., на українській площі в Мілліс, відбувся величавий всеукраїнський пікнік, організований Відділом УККА в Бостоні. Цей пікнік дійсно був всеукраїнського значення, бо в ньому приймали активну участь різні організації, згуртовані в УККА, без всяких поділів на релігійні чи політичні переконання. Під час пікніку відбувся концерт, на котрому виступали аматори Драм-гуртка, виконавши сольові пісні: п. М. Струж та Л. Діяк, а сумівці: п. М. Марченко, П. Демуш та М. Франківський — виконали українські танки. Маленькі діти, брат і сестра В. і Л. Везкровні, гарно виконали два танки. Діти Пласту, під керівництвом п. М. Мурій, виконали Веснянку та Марш Січових Стрільців. Особливе враження залишилось у глядачів, коли діти, зодягнені в уніформу Січових Стрільців з піднятими в гору шаблями, виконували марш УСС.

Пікнік був влаштований з метою активізації українського громадянства до придбання Українського Народного Дому в Бостоні, і з цього приводу голова Відділу УККА сказав коротке слово.

Не дивлячись на значні витрати влаштування пікніку, в тім числі вартість площі $110.00 та інше, все таки чистого прибутку залишилось $118.00, з котрих $100.00 Відділом УККА внесено до Банку, як перша цеглина на придбання Українського Народного Дому в Бостоні.

Для поступу українського громадського та культурно-освітнього життя на терені Бостону і околиці, Відділ УККА рішив перевести слідуюче:

1. Продовжувати ширити ідею придбання в Бостоні Українського Народного Дому та довести, в діловому році, до організаційного оформлення його.

2. Організувати випуск, спочатку, неперіодичного, Бюлетеню Відділу УККА під назвою, „Українські Бостонські Вісті", та висвітлювати в ньому місцеве громадське життя і спрямовувати громадянство до активізації та загального поступу. Належне місце приділяти навчанню та вихованню молоді. Членами Редколегії затвердити: пп. Андрія Баранника, Михайла Кисіля та Святослава Петрова. Адміністративні й технічні обов'язкти доручить Екзекутиві Відділу УККА.

3. Організувати Курси Українознавства для дорослої молоді. Місцем навчання визначити — приміщення в Інтернаціональному Інституті м. Бостону, програму і час навчання устійнити з викладами. На викладачів запросити: проф. Д. Чижевського, д-ра Шевченка, п. М. Кисіля, п. А. Баранника та інж. І. Влудимка. Для переведення запису слухачів курсів та організаційного оформлення — визначити слідуючих: п. С. Петрова, Я. Щигрина, В. Діяка та Ю. Налисника.

4. Першим вступом до утворення загальної громадської бібліотеки — утворити бібліотеку при Курсах Українознавства. Для поповнення бібліотеки звернутись із закликом до українських організацій та громадянства, прохаючи жертвувати чи випозичити книжки та піклуватись за винайдення коштів, для придбання нових книжок. Видилити $22.00 з каси Відділу, для придбання англомовних книжок: „Чужинці про Україну" В. Січинського — 2 прим. „Один з 15-ти мільйонів" Н. Приходька — 2 прим. та „Біла книга про чорні діла Кремля" СУЖЕРО — 2 прим., і їх передати, по одному примірнику, Публічній Бібліотеці Бостону та бібліотеці при Гарвардському Університеті в Кембридж.

5. Приділити увагу й сприяти в організації та охопленню навчанням релігії та української мови всіх дітей шкільного віку. Крім існуючих шкіл при парафіях, практика організації шкіл по хатах, у віддалених місцевостях — є позитивна і таку потрібно поширювати. Рекомендувати викладачам в школах нав'язати зв'язок зі Шкільною Радою при УККА, від котрої отримуватимуть методичні й технічні поради та книжки для навчання. Рекомендувати всім школам та батькам сприяти в охопленні всіх дітей в станицях Пласту для поглиблення їхнього виховання.

6. Особливу увагу приділити збірці Національного Фонду, для чого виділити слідуючих відповідальних осіб: пп. М. Кисіля, С. Сідлярчука, О. Мельниченка, В. Гончара, Ю. Налисника, П. Мороза та В. Бачинського. Відвідати всіх українців по хатах, пояснюючи значення Н. Ф. та прохати про сплату. Прохати Всечесних Отців усіх українських Церков та керівників організацій- закликати громадянство сплачувати Національний Даток.

6. Сприяти допомоговій праці ЗУАДК, закликаючи громадянство до виставлення ашурансів на спровадження українських залишенців з Европи та жертвенності на допомогу. Прохати п. Вільяма Хомина, прийняти на себе обов'язки бути представником від ЗУАДК та бостонської громади в допомоговій Комісії при губернаторі стейту Массачузетс.

7. Приділити увагу і допомогу в організаційному скріпленню та поступу Драматичного Гуртка при Відділі УККА. Просити мистецького керівника Драм-Гуртка п. М. Калиниченка підготувати та поставити в Бостоні оперету „Майська Ніч" (М. Лисенка, лібрето М. Старицького за Гоголем). Доручити заступникові голови Відділу УККА п. С. Сідлярчукові прийняти опіку в допомозі праці Драматичного Гуртка.

8. Перевести громадно слідуючі свята: Проголошення Зах. Укр. Республіки (неділя 31-го жовтня 1954); Проголошення Незалежности і Соборности України (неділя 23 січня 1955); Шевченківське Свято (неділя 13 березня 1955); Річниці трагічної смерти Президента і Гол. Отамана Є. Коновальця (неділя 22 травня 1955). Просити молодечі організації СУМ та ОДУМ, організувати відзначення: а) Дня УПА — в неділю, дня 17-го жовтня 1954 р. б) Пам'яті Героїв Крут — в неділю, 30-го січня 1955 р. в) Пам'яти Головного Команданта УПА, Ген. Т. Чупринки — в неділю 6-го березня 1955 р., а Союз Українських Ветеранів, просити відзначити пам'ять Лицарів Базару — в неділю 21 листопада 1954 р.

Побажати, щоби організації, котрі відзначають пам'ятні дні, з чистого прибутку від добровільних внесків — 50% передавали до Національного Фонду при УККА.

9. Організувати загально український пікнік, з широкою програмою, в неділю 24 липня 1955 р., на користь Фонду Українського Народного Дому в Бостоні.

Просити Всечесних Отців всіх Українських Церков та керівників організацій м. Бостону і Околиці — сприяти у виконанні пляну громадської праці, під гаслом: Громада великий чоловік!

По затвердженню пляну праці тут же на Засіданні започатковано збірку Народного Фонду, котрий внесли: Микола Кисіль $25.00; О. Мельниченко, С. Сідлярчук, Михайло Кисіль та П. Кисіль по $10.00.

НА ШЛЯХУ ДО ПОСТУПУ

Коли згадаємо недалеке минуле, то в Бостоні була тільки одна власна Українська Православна Церква, а українські католики молились в німецькій Католицькій Церкві. Була ще Православна Церква буковинців у Кембридж, котра була незалежна і в українському житті мало приймала участь. Із збільшенням українців за рахунок новоприбулих, рух до проґресу, переборюючи тяжкі перешкоди, поступово йде вперед. В минулому році розпочато будівництво Української Католицької Церкви, цього року новоприбулими українцями греко-католицького віровизнання уже куплено Сірійську Церкву. Православна Церква буковинців в Кембридж перейшла під юрисдикцію Метрополії УПЦ в ЗДА та об'єднується з УПЦ в Бостоні, з метою утворити велику православну громаду та побудувати репрезентативну Українську Православну Церкву в Бостоні. Перед у цьому доброму ділі веде молодь. Рух за придбання единого Українського Народного Дому в центрі Бостону теж поступово йде вперед. 18-го вересня б. р. відбулися другі з черги збори ініціятивних організацій та громадянства по придбанню УНД, скликані Відділом УККА. На цих Зборах перейшли від слів до діла і почали зголошувати пожертви на купно Українського Дому. Так на Зборах за власноручними підписами зголошено: Відділ УККА $100.00, О. Мельниченко $100.00, С. Захаревич $100.00, І. Заяць $100.00, В. Кочановський $50.00, В. Діяк $100.00, В. Бачинський $100.00, С. Головатий $50.00, І. Кецмур $50.00, В. Гончар $50.00, В. Литвинів $25.00, М. Чайківський $100.00, Я. Савчук $100.00, М. Гайда $50.00, Микола Кисіль $100.00 та Михайло Кисіль $100.00. — Збори виділили уповноважених для переведення запису громадян та зголошених ними фондів для купна УНД, слідуючих: В. Бачинський, Я. Савчук, М. Гайда, І. Заяць, І. Кецмур та С. Сокаревич. Адвокат Д. Романов готує Статут для Українського Народного Дому та заходи до його інкорпорації. По закінченні зголошень організацій, громадян та фондів, будуть скликані Основуючі Загальні Збори для затвердження Статуту, вибору Управи Корпорації Українського Народного Дому та державної інкорпорації такого.

Коли кожна українська організація та зокрема кожний українець прихильно відгукнуться та приймуть участь в доброму ділі — купна Українського Народного Дому в Бостоні, то ми будемо мати центр української репрезентації, де будемо плекати: нашу культуру, мистецтво та навчати нашу молодь бути культурними і достойними громадянами свобідної Америкти і гідними борцями за волю України. Докажімо, що ми бостонські українці, гідні сини і дочки, з походження великої Української Нації та вірні громадяни Свобідної Америки. Не шкодуймо гроша на будівництво чи купівлю Церков та Народного Дому в Бостоні. Наші діти, котрих ми належно виховаємо, будуть нас згадувати та дякувати, а український нарід в Україні буде гордий за нас, що ми і самі будували і Україну визволяти допомагали.

О. Мельниченко.

ІНФОРМАЦІЇ УКК

„Комітет Об'єднаних Американсько - українських організацій Міста Ню Йорку", що на терені Метрополії діє як Філія Українського Конґресового Комітету, розгортає кампанію збирання Національного Датку. В програмі цієї кампанії відбудуться й чергові Квартальні Збори представників усіх Організацій, що входять у склад Комітету. Збори відбудуться у суботу, 16 ц. м. о 3 год. 30 хв. пополудні, в Українському Народному Домі, Друга Евню в Ню Йорку. Вони присвячені виключно справі Українського Народного Фонду. На Збори запрошено представників Централі та усіх Членів Політичної Ради, котрі мешкають на терені Великого Ню Йорку. Метрополія готовиться сповнити свою громадську повинність: поважно збільшити засоби Українського Народного Фонду.

Централя Українського Конґресового Комітету Америки скликає на неділю, 17 жовтня ц. р. у Нюарку, Н. Дж. Конференцію представників усіх Відділів Українського Конґресового Комітету Стейту Ню Джерзі. У зв'язку з цією Конференцією, відбудеться — в рямках бенкету — зустріч Представників з громадянством Нюарку та репрезентантами американського громадсько - політичного життя. Її влаштовує Український Центральний Комітет, як Відділ Українського Конґресового Комітету в Нюарку.

Організатори Централі Українського Конґресового Комітету, д-р Іван Завалинут і дир. Степан Шипилявий, започаткували вже свою працю в терені і відвідали низку місцевостей.

Уже тепер іде підготова до Листопадових Святкувань. Добро нашої справи вимагає, щоби таке Святкування в кожній місцевості було єдиним, улаштованим спільними силами усієї місцевої громади. Це манифестування назовні нашої внутрішньої згоди й єдности необхідне особливо тепер, коли наша справа є під обсервацією вільного світу.

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою добровільну доплату до передплати „Свободи" та свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

Список ч. 4

Проф. Р. Смаль-Стоцький, Мілвокі, Віс.	$10.00
С. Біленький, Филаделфія, Па.	10.00
Д-р М. М. Логаза, Сиракюз, Н. Й.	5.00
А. Борак, Нешанік Стейшен, Н. Дж.	5.00
І. Дерик, Керґонксон, Н. Й.	5.00
М. Гандзюк, Вайнленд, Н. Дж.	5.00
Ю. Баранюк, Ірвінґтон, Н. Дж.	5.00
І. Мандзюк, Бронкс, Н. Й.	5.00
А. Мусура, Онеонта, Н. Й.	5.00
І. Бобечко, Бервік, Па.	5.00
Я. Букачевський, Бронкс, Н. Й.	5.00
А. Лелет, Пасейк, Н.-Дж.	3.00
Н. Миколаєвич, Ню Гейвен, Конн.	3.00
М. Бутович, Риджфілд Парк, Н. Дж.	3.00
Ю. Жгута, Апленд, Па.	3.00
М. Данчук, Нюарк, Н. Дж.	3.00
М. Зідонік, Белмар, Н. Дж.	3.00
Б. Гурко, Луїсвіл, Конт.	3.00
Н. Мерена, Джансон Сиді, Н. Й.	3.00
Д-р О. Матковський, Шікаґо, Ілл.	3.00
М. Дудич, Шікаґо, Ілл.	3.00
М. Турянський, Шікаґо, Ілл.	3.00
А. Сороковський, Кліфтон, Н. Дж.	3.00
М. Сірий, Байон, Н. Дж.	3.00
Ф. Савечка, Гартфорд, Конн.	3.00
В. Овсяник, Бріджпорт, Па.	2.50
Т. Калитовський, Бофало, Н. Й.	2.00
О. Турянська, Скенектеді, Н. Й.	2.00
М. Чорнодольський, Бронкс, Н. Й.	2.00
Й. С. Брелюс, Бронкс, Н. Й.	2.00
О. Коротко, Джансон Сиді, Н. Дж.	2.00
П. Будняк, Перт Амбой, Н. Дж.	2.00
Н. Бойчук, Колюмбус, Н. Дж.	2.00
В. Головчак, Филаделфія, Па.	2.00
І. Коваль, Сібрук Фарм, Н. Дж.	2.00
І. Ґассак, Істон, Па.	2.00
Д. Веселик, Филаделфія, Па.	2.00
С. Сорочинський, Літл Фолс, Н. Дж.	2.00
В. Томачук, Патерсон, Н. Дж.	2.00
О. Палій, Нортгемптон, Па.	2.00
Р. Іванило, Нюарк, Н. Дж.	2.00
К. Шебунчак, Порт Честер, Па.	2.00
А. Слюсаренко, Филаделфія, Па.	2.00
М. Вишневський, Шікаґо,, Ілл.	2.00
Й. Панчишин, Рачестер, Н. Й.	2.00
М. Стебельський, Нюарк, Н. Дж.	2.00
Ю. Струтинський, Шікаґо, Ілл.	2.00
З. Рудик, Бруклин, Н. Й.	2.00
В. Карабан, Ормровд Коплей, Па.	2.00
Д. Бала, Ормровд Коплей, Па.	2.00
В. Медвідь, Пасейк, Н. Дж.	2.00
К. Крупський, Денвер, Коло.	2.00
Х. Стадник, Гемтремк, Міш.	2.00
П. Гасвський, Кемден, Н. Дж.	2.00
П. Будник, Нюарк, Н. Дж.	2.00
М. Невдячний, Джерзі Ситі, Н. Дж.	2.00
Т. Ґелемей, Пасейк, Н. Дж.	2.00
Е. Держко, Шікаґо, Ілл.	2.00
М. Овчаренко, Шікаґо, Ілл.	2.00
Р. Мартинюк, Шікаґо, Ілл.	2.00
В. Боярський, Карні, Н. Дж.	2.00
І. Лапіцкі, Піттсбурґ, Па.	2.00
І. Еванюк, Куртіс Бей, Мд.	2.00
В. Кузик, Нюарк, Н. Дж.	2.00
С. Ґерула, Нюарк, Н. Дж.	2.00
І. Загоруйко, Бурлінґтон, Вермонт	2.00
Н. Пециль, Скрентон, Па.	2.00
І. Бучик, Фейр Лавн, Н. Дж.	2.00
Н. Бучай, Балдвінсвіл, Н. Й.	2.00
П. Скобляк, Байон, Н. Дж.	2.00
Б. Голда, Елизабет, Н. Дж.	2.00
Т. Дідух, Елизабет, Н. Дж.	2.00
А. Шафран, Кліфтон, Н. Дж.	2.00
І. Кравець, Джірард, О.	2.00
П. Лецишин, Клівленд, О.	2.00
М. Геврик, Вінніпеґ, Канада	2.00
І. Пона, Вінніпеґ, Канада	2.00
А. Тарас, Рідінґ, Па.	2.00
Г. Довбня, Трентон, Н. Дж	1.00
А. Астраб, Пікскіл, Н. Й.	1.00
Т. Слободян, Филаделфія, Па.	1.00
Г. Горішний, Нюарк, Н. Дж.	1.00
Н. Корчевий, Бетлегем, Па.	1.00
І. Маліцкі, Бетлегем, Па.	1.00
М. Ремський, Балтімор, Мд.	1.00
М. Швець, Флемінґтон, Н. Дж.	1.00
Т. Фаґурак, Елизабет, Н. Дж.	1.00
Т. Ракочий, Олбані, Н. Й.	1.00
С. Ковальчук, Назарет, Па.	1.00
П. Демчук, Нортгемптон, Па.	1.00
Д. Рушецький, Кліфтон, Н. Дж.	1.00
Разом	$226.50
Раніше проголошено	513.01
Разом вплинуло на Фонд „Веселки"	$739.51

Ставайте членами УНСоюзу, а тим самим і співвласниками 15-ти мільйонового майна організації!

Т-во УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ В АМЕРИЦІ
подає до відома, що
доповідь Д-ра О. Андрушкова на тему:
„ФОРМУЛА НА ОБЧИСЛЕННЯ МОДИ СТАТИСТИЧНОГО РОЗПОДІЛУ"
—: відбудеться :—
в суботу, 16-го жовтня, о год. 7-ій вечора
в ДОМІВЦІ Т-ВА при 78 St. Mark's Pl., New York City.

ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ
Відділ в Ню Йорку
— влаштовує —
в суботу, 16-го жовтня 1954 р.
о год. 7-ій вечором
в залі Українського Народного Дому, ч. кімн. 22
дискусійну доповідь п.з.
„Політика Совєтської Москви супроти Радянської України"
яку виголосить ред. ЮРІЙ ДИВНИЧ.
До чисельної участи, а зокрема до участи в дискусії запрошує Шановне Громадянство — Управа.
Намічені доповіді:
13. листопада — проф. П. Голубенко — Покоління 20-х рр.
11. грудня — д-р В. Стець — Воєнна економіка СССР.

УВАГА!
НЮ ГЕЙВЕН, ГАРТФОРД, БРІДЖПОРТ, АНСОНІЯ, СТЕМФОРД, БРЕНФОРД!
Парафіяльна Рада Української Православної Церкви в Ню Гейвені
запрошує на
УРОЧИСТЕ ПОСВЯЧЕННЯ
новопридбаної православної церкви Покрови Пресвятої Богородиці,
яке відбудеться
в неділю, 17-го жовтня 1954 р.
в Ню Гейвені на Колумбус Евеню (ріг Говард Евеню) ч. 261.
Чин посвячення виконає Владика МСТИСЛАВ, Архиєпископ Нюйоркський. — О 9:30 ранку зустріч Владики й привітання. О 10 год. УРОЧИСТЕ ПОСВЯЧЕННЯ. О 10:45 Архиєрейська Служба Божа. — Божественну Літургію відправить Високопреосвященний Архиєпископ Мстислав у сослуженні духовництва сусідніх парафій.
Парафіяльна Рада.

ВІСТІ Українського Народного Дому в Ню Йорку, 140-42, 2nd ave N.Y.C.
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УДІЛОВЦІВ (ШЕРОВЦІВ) У.Н.ДОМУ
відбудуться в неділю, 1-го листопада ц. р. (а не 24-го жовтня) в год. 2-ій попол., у великій залі У.Н.Дому, з таким денним порядком:
1. Відкриття, 2. Звіт Президії: Голови (секретаря), скарбника, адміністратора й правного дорадника, 3. Дискусія, 4. Прийняття резолюцій, 5. Доповняючий вибір 7 членів Дирекції і 6. Внески.
Просимо всіх Уділовців (Шеровців) подати усно або письменно свої адреси в Адміністратора У.Н.Дому, інж. Я. Гузара.
Культурний Осередок У.Н.Дому в Ню Йорку уладжує в р'ямцях своїх ВЕЧОРІВ РОЗВАГИ в неділю, 24-го жовтня ц.р. в год. 5-ій попол. ЖИВУ ГАЗЕТУ
з такою програмою:
1) д-р Л. Мишуга: „Республіканці чи демократи?" — Вибори в ЗДА 2-го листопада ц. р. 2) Ю. Дивнич: „Найновіша московська інтерпретація історії України", 3) д-р Ю. Фединський: „Чому шпигунові в ЗДА трудно попасти до в'язниці", 4) І. Керницький: „Слово до панів докторів", гумореска, у виконанні арт. Б. Паздрія, 5) д-р С. Ріпецький: Фінські Усусуси. 6) Іван Кедрин: „Забагато говориться про мир", огляд міжнародної ситуації, 7) Е. Козак: ГРИЦЬ ЗОЗУЛЯ про „Осінні імпрези" у виконанні арт. Й. Гірняка. — Вступ $1.00.

УВАГА, СИРАКЮЗ Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!
Заходом Пластової Групи в Сиракюзах
— відбудеться —
в неділю, 17-го жовтня 1954 р.
о год. 3:30 попол.,
в залі Українського Народного Дому
(1317 W. Fayette St.)
дитяче представлення укладу Марійки ПІДГІРЯНКИ п.н.
„В ЧУЖІМ ПІР'Ю"
(Сценічна картина на 3 дії, зі співами і танцями).
Вступ для дітей 25 центів, для дорослих 75 центів.
Дохід призначений на допомогу бідним українським дітям в Німеччині і на закуп українських книжок до бібліотеки Української Парафіяльної Школи в Сиракюзах.
Пластова Група в Сиракюзах.

ДО ІСТОРІЇ ПІСЕНЬ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Видавництва „Україна" (Яків Оренштайн) у Берліні вже по війні. Тому, що в цьому видавництві видані були також інші твори, які були власністю видавництва „Ліра", я домагався від Я. Оренштайна відшкодування, але він відмовився, мотивуючи, що він є тільки співвласником видавництва „Україна" і за нього не відповідає. Я мусів доходити своїх прав судовою дорогою за посередництвом адвоката д-ра Андрія Чайковського в Коломиї.

Стрілецький марш (Стрілецький похід) М. Гайворонського на фортепіяні і друга в'язанка Стрілецьких пісень вийшли друком вже по війні в 1921 році у Львові. Дальші видання Стрілецьких пісень появилися у збірнику „Сурма", в якім є зібрані чи не усі стрілецькі пісні.

Стрілецькі пісні стали загальнонародним надбанням, їх співали і співають усі при кожній нагоді, і тому, подібно як це є з усіма народними піснями, вони появляються у різних варіянтах так в тексті, як і в мелодії. Щоб задержати стрілецькі пісні у первісній редакції, повинно Братство УСС-ів перевидати усі пісні з оригінальними текстами і мелодіями, тим більше, що це, Слава Богові, живуть обидва головні творці стрілецької Музи — Роман Купчинський і Лев Лепкий. Це буде найцінніша пам'ятка з 40-літнього ювілею УССів.

Українські Січові Стрільці пішли у безтермінову відпустку, їх заступили нові кадри українського воєнства: Українська Повстанча Армія, Дивізія УНА та менші військові формації, які продовжували кинений УСС-ами клич: визволяти Україну з московських кайдан. Усі ці формації мали свої пісні, хоч не стільки, як УСС-и, які мали записання і видання цих пісень цього кращі умовини, але, на жаль, ніхто не подбав про сень. А час робить своє, ці пісні забуваються і забудуться, якщо не будуть утривалені друком. Вправді вийшов у 1950 році в Німеччині „Співаник УПА", та з нього годі дізнатися, котрі пісні співали повстанці, а котрі постали вже в таборах ДП у Західній Німеччині. Нема в ньому ані місця, ані часу постання пісень, нема авторів (хоча б псевд), а на додаток у ньому аж роїться від похибок.

Є у нас багато братств, організацій і товариств, що „спричують", але ніхто з них не подумає, щоб передати прийдешнім поколінням історію цих формацій, створену самими борцями у піснях.

УВАГА! РАЧЕСТЕР Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!
Сестрицтво Рождества Пречистої Богородиці, Відділ 36 УНСоюзу в Рачестер, Н.Й.
влаштовує
ПЕРШИЙ
ОСІННІЙ БАЛЬ
в НЕДІЛЮ, 17-го ЖОВТНЯ 1954 Р.
в залі Українсько-Американського Клюбу.
Початок о год. 5:30 попол.
До ласкавої участи запрошуємо Сестрицтва, Братства, Товариства і все Українське Громадянство.
Смачні перекуски. — Музика п. Юркова. — Вступ 50 цт.
За добру забаву ручить — Комітет.

Завтра появиться оголошення цін
Фірми П. СТАСЮК
124 First Avenue, New York, N. Y. (Між 7- 8 вулицями)
Повакаційні ціни на різні м'ясива та товари власного виробу. Слідкуйте за оголошеннями ФІРМИ СТАСЮКА в „Свободі".

● ПРАЦЯ ● ● HELP WANTED—MALE ●

Machine Designer

щонайменше 5-річний досвід при автоматичних машинах.

STANDARD TOOL & MANUFACTURING COMPANY

738 Schuyler Avenue, Lyndhurst, N. J.

Голоситись 8 a.m. до 4:30 p.m. від понед. до п'ятниці

● ПРАЦЯ ● HELP WANTED—MALE ●

HANDYMEN — CHAUFFERS
CARPENTERS — PLUMBERS
FARMERS or COUPLE.

Кімната, харч і платня. Сталі праці. Телеф. BU 4-7400

ПОМІЧНИК ОГОРОДНИКА

ДОСВІДЧЕНИЙ

Телефон: SUNSET 5-7574

KENNEL MAN

Самітний. Праця на цілий рік. $55 тижнево

Телефон: SUNSET 5-4079

АВТОМЕХАНІК

Експерт з досвідом вирівнювання коліс. Стала праця, добра платня. Голоситись:

EMBASSY SERVICE CENTER
260 Northern Blvd., Bayside, L. I.
Phone BA 4-6794

Продаж товарів славних марок. Розпічніть свій власний бизнес без вкладу готівки продаючи різні прирядн, біжутерію, годинники, домаш. товари, забавки, дарунки, своїм приятелям, співпрацівникам, сусідам і домовласникам. Всі національні вироби є оголошені в новім кольоровім каталозі 1955 р., який на бажання висилаємо даром з листою гуртов. цін. Замовлення висилається до 24 годин. Виставова заля відкрита щоденно 9-6, у вівтор. до 9 P.M. Вільне паркування.

MAXWELL DIST. CO., INC.,
161 Washington St., (S.) Newark, New Jersey

ЗАВІДУВАЧ ЯРИННОЇ КРАМ.

До малого самост. склепу. Мусить мати добр. досвід, рекомендації, добр. вигляд. Стала праця. Добра платня. Приємні умовини праці. Голос. особисто:

BOULEVARD MARKET
251-14 Northern Blvd., Little Neck
Phone: BA 9-1266

T. V. SERVICEMEN

Праця поза фабрикою. Досвід. Потрібне авто. Добра платня. Голоситись:

SIRTRON T. V. SERVICE
5322 Roosevelt Ave., Woodside
Phone TW 8-8182

Повідомляємо, що ціна оголошення величини 1 інча через 1 колонку виносить $1.40. Проситься належитість (відповідно до величини оголошення) пересилати разом з текстом.

„МІЗАР" — ВОРОГ РЕВМАТИЗМУ

Випробуваний середник проти ревматизму й перестуди. Допомагає при болях в руках, ногах і в крижах. Усі ці недуги зникають після вжиття „МІЗАРУ". Великий слоїк коштує $7.00. Належитість посилайте разом з замовленням на адресу:

JOSEPH SOROKOWSKI
900 N. Taylor Ave., Oak Park, Ill.
Tel.: Village 8-3111

● ПРАЦЯ ● HELP WANTED FEMALE ●

ПОТРІБНО ДІВЧИНИ

до канцелярійної праці, тільки в суботи. Праця на цілий рік.

Телефон: SUNSET 5-4079

ЖІНКИ

до праці у фабриці паперових торб. Стала праця. Можна заробити до $1.25 на годину. Всі користі. Голоситись:

CROMWELL PAPER CO.
812 Jersey Ave., Jersey City

КОСМЕТИЧКА

з досвідом у всіх ділянках фаху. Години 9:30 до 5:30 (закрито в середу). Добра платня. Голоситись:

RICHARD'S HAIRSTYLIST
90 Merrick Rd., Baldwin
Phone: Baldwin 3-4052

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 70 тисяч членів, є такою передовою народною установою американських і канадійських українців, в списку членства якої не повинно забракнути теж і Вашого імени. Бо належати до УНСоюзу, значить належати до цього свідомого та ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя

ЛІТЕРАТУРНА НОВИНКА
Олена Звичайна

ОГЛЯНУВШИСЬ НАЗАД...

Збірка з 16-тьох оповідань із нашої недавньої минувшини. Усі вони просякнуті національно-виховним, антикомуністичним і протимосковським ідейним змістом і читаються з захопленням.

Стор. 232, ціна 1.50 дол.

Замовляти:

"S V O B O D A"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

ЯКЩО ВИ ЗДЕСПЕРОВАНІ СИМПТОМАМИ АСТМАТИЧНИМ КАШЛЕМ ЧИ БРОНХІЯЛЬНИМ ЗАПАЛЕННЯМ, ТО НЕ ПРОПУСТІТЬ НАГОДИ ЦЕ ПРОЧИТАТИ

Ось великі новини для терплячих у звідомленнях про май же чудесну поміч на такі симптоми: важкий віддих, почуття душення, спазматичний кашель під час задержки флеґми, задихування та інші терпіння, що йдуть у парі з астматичним кашлем та бронхіяльним запаленням. Цей чудесний лік, званий PENNYL, творить чуда як відкашлювальна поміч в цій ситуації. Одна доза, як відомо, приносить полегшу. Тепер цей лік доступний читачам цієї газети які можуть одержати пляшку висилаючи звичайно цей вирізок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 38, Box 762, Peekskill, N. Y. Не треба висилати грошей. Вистарчить вписати друком докладно Ваше ім'я і адресу на зворотній стороні коверти. Заплатіть поштареві $3 і кошти пересилки COD, по одержанні фляшки. Коли Вам стане легше від поганих симптомів Ви признаєте, що це є найкращий видаток, який Ви колинебудь зробили.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ В НЬЮ ЙОРКУ

закликає

Колишніх Студентів УТГІ, УЕВІШ та інших европейських шкіл, без огляду на їх спеціялізацію, які через виїзд з Европи не закінчили своїх студій, негайно зареєструватись в канцелярії УТІ.

Реєстрація має на меті нав'язання зв'язку зі студентами з метою подання їм інформацій про спеціяльні можливості до закінчення перерваних студій та одержання американського диплому.

Це саме відноситься до матурантів і учнів середних шкіл, що не продовжували своєї освіти в Америці.

Писати на адресу:

UKRAINIAN TECHNICAL INSTITUTE
320 East 14th Street, New York 3, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ В НЬЮ ЙОРКУ

повідомляє, що на обох його відділах

ЕКОНОМІЧНОМУ І ПОЛІТИЧНИХ НАУК

продовжені:

а) Вписи студентів ще до 19 жовтня 1954, а

б) Початок навчання призначений на 15 жовтня 1954 р. о год. 6-ій веч. в авдиторії Дому Української Культури, 302-304 West 13th St., New York 17, N. Y.

Кожний студент повинен перед тим днем зголоситись за своїми документами в Канцелярії Інституту:

320 EAST 14th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

ПІДРУЧНИК ГРОМАДЯНСТВА

(CITIZENSHIP HANDBOOK)

Накладом

Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Можна набути в книгарні „Свобода":

"SVOBODA", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Трієсті

УКРАЇНЦІ В ТРІЄСТІ ПРОХАЮТЬ ДОПОМОГИ ДО ЕМІҐРАЦІЇ

В Трієсті живе 140 українських втікачів, головним чином із Югославії. Їм обіцяли дати можливість еміґрації до Канади, але ця справа натрапляє на трудноші. Їхній Допомоговий Комітет розіслав заклик до всіх українських організацій і преси в вільному світі, просячи про допомогу в цій справі. В цьому заклику Комітет пише:

„Наші батьки колись виеміґрували на порожні боснійські землі і, почавши з землянок, викорчували ліс, розбудували свої господарства, побудували свої церкви і свої школи. Запевняємо, що і нам тепер потрібні для початку тільки азиль і земля.

Щоб мати перед канадійською владою ручителів того, що всі взяті нами на себе обов'язки будуть виконані, ми звертаємось до всіх українців з щирим проханням створити своїми позичковими вкладами „Фонд ґарантії для еміґрантів з трієстського табору". Ці вклади будуть свого часу даним особам звернені.

Ми просили „Фонд допомоги українців Канади" взяти на себе акцію збирання вкладів."

В Канаді

ФІЛЬМ „ЛЬВІВСЬКІ КАТАКОМБИ"

В Канаді випродуковано фільм під заголовком „Львівські катакомби". Сценарій до цього фільму написав Л. Орлигора, він був також і режисером. Продуцентом і фільмовим керівником „Львівських катакомб" є Б. Солук. Солук мав багато перешкод, поки йому вдалось накрутити цей протикомуністичний фільм. Короткий зміст цього фільму такий:

МВД плянує заставити сіті на українського священика Черемшину, якого підозріває у зв'язках з українським підпіллям. Для цієї цілі використовує українця Петренка з Києва, який користується документами студента університету, бо в о. Черемшини гарненька дочка Орися. Провокація і підступ вдається. Петренко знайомиться з Орисею, а згодом з її батьком. Отець Черемшина відбуває Богослужби в підваллях церкви св. Юра і туди теж заходить Петренко. Під впливом оточення Орисі і батька, Петренко починає ламатися, зводить з своїм сумлінням бій і рішається виявити перед земляками свій злочин, служіння в органах МВД. Підстава до цього найшлася тоді, коли його шеф, що сховався за прізвищем адвоката Кабакова, рішився заарештувати о. Черемшину. В часі Богослужби, на словний протест Петренка, Кабаков стріляє до Петренка, ранить його тільки. Петренко, у відповідь на стріли, добуває заховану пістолю і стріляє двох емведистів. Приходить вивіз пан-отця і частини вірних. Орися і Петренко по зв'язку відходять до У. П. А. У зв'язку з оповіданням Орисі про смерть свого брата в рядах УПА, глядачі матимуть нагоду побачити фраґменти з перебування УПА і її боротьби.

В Англії

МАРІЙСЬКИЙ КОНҐРЕС У БРАДФОРДІ

Отці Лев Дорош і І. Гасяк разом із своїми вірними зорганізували Крайовий Марійський Конґрес у Брадфорді. В цьому Конґресі взяли участь коло півтори тисячі вірних, які прибули до Брадфорду із інших місцевостей.

Свято почалось урочистою Службою Божою, що її відправили о. Пралат і Ген. Вікарій А. Малиновський, о. Л. Дорош, о. І. Музичка з дияконом о. І. Гасяком. Простора церква св. Патрикія була заповнена вірними, а велика частина їх мусіла стояти на подвір'ї. Проповідь про зміст великого Марійського Ювілею виголосив о. І. Музичка. Після неї всі вірні, стоячи на колінах, із о. Пралатом зворушено відмовили молитву цього Ювілейного Року, просячи зокрема, щоб всі „в ім'я Твоє пізнали себе, як браття, а народи, щоб пізнали, що вони є членами одної родини, що над нею сіяє сонце загального і щирого миру..."

Друга частина Конґресу відбулась пополудні в „Кооператів Гол". З Петрового Престолу наспіла телеграма, і відчитанням її почалась багата програма святочної академії і концерту. Зміст телеграми: „Св. Отець з нагоди Марійського Конґресу українців в Англії з цілого серця вітає присутнє духовенство і вірних та засилає їм батьківське Апостольське Благословення. — Просекретар Монтіні".

Після цього прочитано листа від Архиєпископа Кир Івана Бучка, який не міг прибути на Конґрес з причини недуги. На програму Академії склались промови, деклямації, продукції хору і інсценізація „Під Твій Покров".

АРХИЄРЕЙСЬКА ВІЗИТАЦІЯ АРХИЄПИСКОПА КИР ІВАНА В АНГЛІЇ

Архиєпископ Кир Іван Бучко перевів архиєрейську візитацію Української Католицької Церкви в Англії. Він прибув до Лондону 23 серпня, де його на стації Вікторія вітав Генеральний Вікарій о. А. Малиновський разом із лондонськими священиками.

25 серпня Архиєпископ Кир Іван проводив конференцію з усіми своїми священиками на терені В. Британії. 29 серпня Апостольський Візитатор довершив урочистого посвячення новозакупленої церкви у Манчестері, в якій, при чисельній участі наших вірних, відправив цього дня у сослуженні О. Ген. Вікарія і ОО. Душпастирів Архиєрейську Службу Божу.

Дня 4 вересня Владика довершив Благословення Каплиці в Единбурзі, а 5 вересня відправив Архиєрейську Службу Божу в Шотляндській Кат. Катедрі.

ДОПОВІДІ Д-РА ЯНОВА

Д-р Володимир Янів відвідав Англію, де мав виголосити дві доповіді: „Ідея соціялістичної рівности в історії України" і „Генерал Т. Чупринка — людина і символ". Доповіді заплянованi в Брадфорді, Болтоні, Бері, Рочдейлі, Манчестері, Единбурґу і Лондоні. Поїздку організує Союз Українців у Великій Британії.

В Портуґалії

УКРАЇНЦІ НА „ПАКС РОМАНА" В ЛІСБОНІ

В днях 1—7 серпня ц. р. відбулася в Лісбоні і Фатімі VIII Пленарна Асамблея Міжнародного Руху Католицьких Інтелектуалістів „Пакс Романа". Асамблея була получена з Студійними Днями, яких тема звучала: „Апостолят у професійному житті".

В працях Асамблеї і Студійних Днів принимала участь делеґація Українського Академічного Об'єднання „ОБНОВА", в склад якої входили: оо. Генеральний Вікарій М. Ван де Мале, і д-р Ір. Назарко, ЧСВВ, пані М. Томашівська і доц. д-р В. Янів, що йому Президія УКАО „Обнова" доручила провід делеґації. Українці були досі заступлені на всіх З'їздах Руху від хвилини його постання у 1947 р., маючи повні права на рівні з державними народами. Уважливе ставлення проводу УКАО „Обнова" до праць „Пакс Романа" стрічається з повним признанням керівництва Міжнародного Руху. В біжучому році вже сама присутність нашої делеґації мала більшу питому вагу ніж звичайно, а це тому, що з'їзд був менше чисельний ніж минулих років, а зокрема слабо були заступлені еміґраційні групи народів з-поза „залізної заслони". Загально принимало в ділових працях Асамблеї біля 80 делеґатів, які репрезентували 18 народів (на всіх 39 народів, які є членами „Пакс Романа"). З народів з-поза залізної заслони у всіх працях Зборів принимали участь єдині українці. На початку був ще присутній представник румунів (який скоро виїхав), а на кінець Асамблеї приїхали представники словінців і болорусинів (по одному). Позитивно на працях нашої делеґації відбилося також те, що ми мали більший досвід у міжнародній праці, бо більшість делеґатів принимала вже раніше участь у працях і зустрічах „Пакс Романа". Питому вагу української делеґації збільшувала присутність двох священиків-монахів, яких значення скріплювало ще їх церковне достоїнство і вік. Коли додати, що на останні дні Асамблеї приїхав ще Генеральний Секретар ЧСВВ, о. Химій, та група українських студентів з Мадріду (14 осіб), які мали співати на Службі Божій в нашому обряді, тоді стане вповні зрозуміло, що участь українців мусіла викликати повне признання.

Спорт

„ЛЬВІВ" — МЕНСФІЛД 1:4 (1:1)

Менсфілд, Огайо. — Виграти в Менсфілді завжди було дуже важко, але цим разом клівлендські українці цілком непотрібно подарували господарам принаймні один пункт. В першій половині „львовяни" трималися дуже добре, на ґол господарів відповіли зараз же воротами (Плотнікова) й, проти сильного вітру, безугавно атакували суперника. Але після перерви українська дефензива двічі дозволила стрільцеві Адамові на прогульки через половину площі й стріли — господарі легком коштом утікли на 3:1. А потім сварки, два карні (з яких одного зловив Древницький) і, з великих надій вийшла поразка 1:4. Загальний дотеперішній стан у показнику: 2 гри, 1 пункт, 2:5 воріт.

„ЛЬВІВ" Б — ҐЕРМАН 4:2 (2:1)

Цукорком розради для українців була добра гра доросту „Львова", що воротами Купчака, Неґеша, Бойчука й Росула (одинадцятка) переміг у Клівленді друголіґову дружину „Ґерман і Сини", з Менфілду.

„ЛЕВИ" — ВЕРГОВАЙ 2:0

Молода українська дружина, „Леви", здобула знову два пункти в табелі 2 ліґи й готується твердо сісти на верхньому щаблі табелі.

„ЛЬВІВ" — ПОЛЬСЬКИЙ НАРОД. ДІМ $3\frac{1}{2}:2\frac{1}{2}$

Шахісти УСК „Львів" відкрили осінній сезон перемогою над Польським Домом Народовим. Пункти для переможців здобули: інж. Трач 2 (грав двоє змагань), Лівий 1 і Парута ½.

оНо

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Триквартальні збори 117 відділу (Запорозької Січі), відбудуться в суботу, 16. жовтня, в приміщенні при 33 E. 7-а вул. (II пов.). Просимо всіх членів явитися точно в год. 8-ій веч. — С. Кучма, предс.; В. Калина, фін. секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Т-во Подільська Січ, відд. 8, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в пятницю, 15. жовтня, о год. 7:30 веч., при 13 Washington St., в Укр. Клюбі. Просимо членів явитись і вирівняти свої належитості. — П. Гарасимів, предс.; В. Мандзій, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва Зап. Січ, відд. 371, відбудуться в п'ятницю, 15-го жовтня, в год. 8. веч., в Січовій Залі при 18 Avenue. Члени, які бажають зложити добровільну доплату до Свободи, можуть зложити на зборах відділу. — В. Гнатик, предс.; П. Заболоцький, кас.; Ю. Баранюк, секр.

АЛЛЕНТАВН, ПА. — Б-во св. Арх. Михаїла, відд. 147, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. жовтня, в парафіяльній залі, 803 Фронт стр., о 2-ій год. попол. Довгуючі члени, які не заплатять своїх вкладок цього місяця, будуть суспендовані. — І. Зазворський, предс.; Н. Віленький, кас.; І. Федорак, сек.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Б-во св. Йосафата, відд. 217, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. жовтня, о год. 2. попол., в церковній залі. Проситься всіх членів явитися на збори, бо є важні справи, а довгуючих вирівняти свої залеглости. — В. Колоданський, пр.; А. Іванів, секр.; І. Деркач, кас.; В. Гречух, рек. секр.

ГАМТРАМК, МІШ. — Т-во „Згода", відд. 20, повідомляє членів, що триквартальні збори відбудуться в неділю, 17. жовтня, о год. 2-ій попол., в Укр. Хаті при Ґрейлінґ вул. Обов'язком кожного члена прибути на ті збори; буде фінансовий звіт за 9 місяців контр. комісії і фін. секр., і є важні справи до полагодження в справі хворих членів. — М. Прихідко, пр.; Н. Триш, рек. секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Б-во св. Димитрія, відд. 288, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. жовтня, о год. 2-ій попол., в церковній залі. Просимо всіх членів явитись на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Просимо довгуючих членів вирівняти свій довг. — М. Брус, предс.; В. Заґвотський, кас.; Д. Мушастий, секр.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимсамим і співвласниками 15-ти мільйонового майна організації!

Посмертні Згадки

ФАВРОНІЯ ПЕТРИШИН, членка 179 відд. У. Н. Союзу в Ст. Луїс, Мо., померла нагло при праці 2. жовтня 1954 р. проживши 61 років. Покійна походила з села Навосичі, пов. Самбір, Зах. Україна. До Союзу вступила 1921 року. Оставила в смутку сестру Юлію, дочку Марію, сина Івана і внуків. Усі належать до У. Н. Союзу. Похорон відбувся 4. жовтня з дому жалоби до церкви св. Томас Адиїн. Поховано на цвинтарі Резерекшін. — В. Їй П.!

М. Паранцак, секр.

МАРІЯ СЕНТІВ родом Шмаґала, довголітня членка Б-ва св. Василія, відд. 364, в Клівленд, О., померла 4 жовтня 1954 р., в 55 році трудолюбивого життя. До Союзу вступила 1941 р. Покійна походила зі с. Любінь Малий, пов. Городок, Галичина. Оставила в смутку мужа Михайла, 2-ох синів Джорджа і Михайла (який прибув в останній хвилині на похорон з Франції, де перебуває при армії), дочки Анну і Марію та 6 внуків. Похорон відбувся 8. жовтня з пох. завед. до катол. церкви св. Петра і Павла при участи родини і великого числа членів і членкинь Б-ва. — В. Їй П.!

Я. Кравчук, секр.

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

Мово Рідна — Буквар-Читанка — І. Корицький	$2.00
Нова початкова читанка — І. Шклянка	$1.40
Україна земля моїх батьків — Ю. Сірий	$1.25
Граматика української мови — О. Панейко	$2.00
Українська мова — Б. Романенчук	$ .85
Географія України — М. Дольницький	$1.50
IV Читанка — Матвійчука	$ .75

Замовлення враз із належитістю слати на адресу:

"S V O B O D A"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Вже вийшла з друку книжка
ВАСИЛЯ ВИТВИЦЬКОГО
про життя і творчість
МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО

Вона видана на найкращої якости ілюстраційному папері, з 18-ма повносторінковими ілюстраціями та 58-ми нотами-прикладами. Життя головного капельмайстра Армії Української Народної Республіки — цікаве немов фабула найкращої повісти.

Замовлення посилати до:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Книжка має 208 сторін.
Ціна $3.00 в м'ягкій оправі — $3.50 в твердій оправі.

В перші річницю смерти нашого найдорожчого Мужа, Батька і Дідуня

бл. п. ЯРОСЛАВА КОЛТУНЮКА

бувшого Начального Директора Обезпеченевого Товариства і Коопер. банку „Дністер", члена Надзірної Ради „Центробанку", члена Надзірної Ради і Дирекції Т-ва Взаємних Обезпечень „Карпатія", члена Надзірної Ради Видавничої Спілки „Діло", члена Головного Виділу Т-ва „Просвіта" та члена багатьох інших господарських і культурних установ у Львові

буде відправлена

в п'ятницю, 15-го жовтня 1954 р. о год. 7-ій веч. в Катедральному Храмі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії у Филадельфії, вул. 816 Н. Френклин

ПАНАХИДА

а того ж самого дня о год. 9-ій рано в Парафіяльній Церкві (Старій) в Дітройті, вул. Ґрейлінґ

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

на які наших Рідних, Знайомих та Приятелів бл. п. нашого Мужа і Батька запрошуємо.

ДРУЖИНА, ДІТИ І ВНУКИ.

● REAL ESTATE ●

20 WADE ST., JERSEY CITY

2 род. 5 і 6 кімн., 2 кімн. піддашшя, ґараж на 2 авта, новий олив. огрівач, без контролі комірного. Можна мати обидва поверхи закриті. Ціна $17,500 Без посередництва.

Tel. DE 2-4441

ОКОЛИЦЯ HEMPSTEAD

Добре збудов. 9 кімн. мур. наріжний дім. Відпов. на 1 або 2 род. Гарно вироблена 100x100 площа. Сітки, охор. вікна, венец. заслони, коминок й інш. особливості. Вл. шкіл, парку, автобусу і склепів. Чудове купно тільки за $19,500. Телеф. власника: IVanhoe 9-4502.

● НА ПРОДАЖ ФАРМА ●

НА ПРОДАЖ

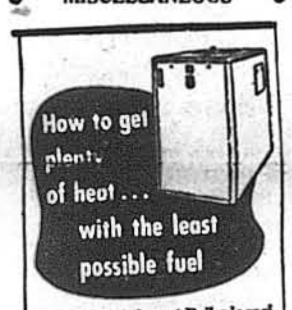
10-акр. куряча фарма, 4-кімн. дім, катедж, електрика, 250 ленгорнів, бл. Hightstown, Prospect road.

Кличте M. TRISTAN,
31 Acres Drive, Hamilton Sq., N.J.
(JU 7-9039, Trenton, N. J.)

190 акр. землі, 80 управної, решта ліс і пасовисько. Дім 4 кімнати і пивниця, будинок на машинерію 22x70. Сайло 12x40. Стайня на худобу 30 шт., вода в стайні. Вода подасться вітрота електромоторами. Вартість $5,500. Готівки $2,000, а $3,500 на сплату. Писати:

FRANK TRIBULA
Route 1, Box 74,
Neillsville, Wisconsin

● MISCELLANEOUS ●

The oil fired Oakmont Boiler is engineered to provide efficient, dependable, comfortable heating with utmost economy. Sturdily-constructed. Smartly-styled. Completely automatic. It's a quality unit... budget priced!

OAKMONT OIL BOILER by AMERICAN-Standard

Reliable Oil Burner Installation
Combustion Efficiency Tested

Kew Forest FUEL OIL INC.

TW 4-8220 - 8221

НОВИЙ ДАРУНОЧОК НАШИМ ДІТЯМ — ЦЕ КНИЖЕЧКА

ОСІНЬ

Збірник для дошкілля та для дітей нижчих кляс.

На 48 сторінках читкого друку, багато віршів, оповідань, пісень та гор.

Упорядкувала
МАРІЯ ЮРКЕВИЧ.
Ціна тільки 70 центів.

Замовляти в:
"SVOBODA"
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

● Business Opportunity ●

РОБІТНЯ НАПРАВИ АВТ

Повний виряд. Добре бизн. положення, голов. переїзд. Винайм на 15 років. Ідеальне на станцію перевірки авт. Можна поліпшити життя. Власник продає тільки за $16,000, з уваги на інший бизнес. Повна ціна.

Телеф. власника HA 4-3075

ФАБРИКА ВАЛІЗОК

Давно засноване підприємство. Відповідне для спільників до $25,000.

Навчимо цілого бизнесу. Власник відходить тому продає цей досконалий бизнес.

Тел. в день OR 3-9620
вечорами GE 5-1897

МАЛИЙ РЕСТОРАН

Пов. виряд, бизнес, положення в Staten Island. Міс. рент $40 — винайм. Добрий прихід. З уваги на недугу власник продає по'д. умірковавій ціні.

Телеф. власника:
TO 8-1969-W or TO 8-1278

ФРИЗІЄРНЯ

Заснов. тому 10 р. Пов. виряд. 4 крісла. Биз. положений близ. комплексу будинків і новозбудованих домів. Рент $80 — винайм. Добр. прихід. Продасться з уваги на хворобові видатки в родині. Повна ціна тільки $750 готівки. Зайдіть або телеф. в кожний час. Anthonys, 9520 Avenue L, Brooklyn, N. Y.

Phone NI 9-3222

ПОШУКУЮ СПІЛЬНИКА

до ланчонети. 5½ днів в тижні. Добре положення. Винайм на 5½ р. Можна поліпшити умов. життя. Щоб приступити до цієї бизн. нагоди потрібно тільки $1,800 готівки.

Телеф.: OR 5-9689

ЛАНЧОНЕТА.

Пов. виряд з fountain. Добре положення, бл. школи. Довгий винайм. Можна розбудув. до досконалого заробітку. Ціна $1,200 in notes. Сплати $100 місячно. (Без готівки, товар долар за долар). Телеф. власника по 7:30 веч. HI 6-9785.

САЛЬОН КРАСИ

Модерний з повним влаштуванням. Дільниця Ridgewood. Приймається поміркованi оферти. Телеф.:

HE 3-0527

Книжка й часопис — найдобрійший вклад у домі культурної родини.

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО

УКР. ПОГРЕБНИК

Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 EAST 5th STREET
New York City

REASONABLE PRICES

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

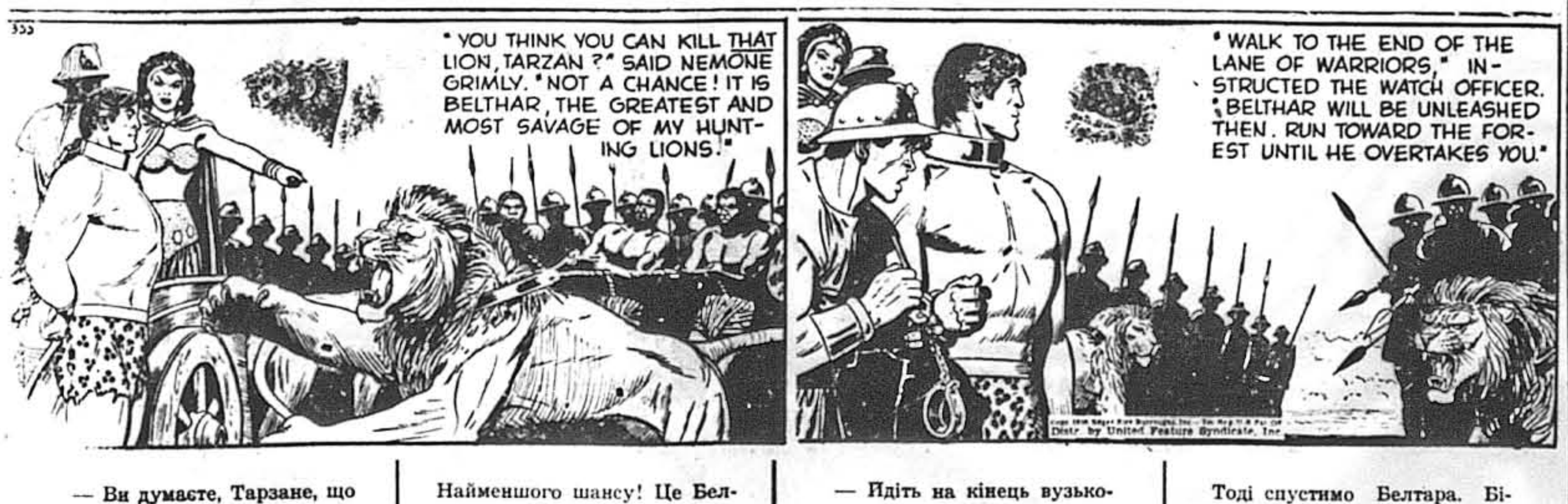
УКР. ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯ

Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.

PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3355. Швидкий старт.

— Ви думаєте, Тарзане, що можете вбити цього лева? — жорстоко сказала Немона. — Найменшого шансу! Це Белтар, найбільший і найдикіший із моїх гончих левів.

— Ідіть на кінець вузького проходу між воїнами, — наказав начальник варти. — Тоді спустимо Белтара. Біжіть до лісу, поки він вас не наздогонить.

ПРОТОКОЛ

XXIII. ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЯКА ВІДБУЛАСЯ В СТОЛИЧНОМУ МІСТІ ВАШИНГТОНІ В ГОТЕЛІ СТАТЛЕР (WASHINGTON, D. C., HOTEL STATLER) В ТИЖНІ ВІД 31-го ТРАВНЯ ДО 5-го ЧЕРВНЯ 1954

(7)

Поправки до статуту УНС, ухвалені 23-ою конвенцією
(Продовження)

НАРОДНИЙ ФОНД

§55. — У цьому фонді мають бути депоновані всі вклади, вплачувані членами на ту ціль, як передбачено в §58; всі внески, пожертви, дари і записи, дані або залишені Союзові.

Цей фонд може бути вжитий конвенцією, Головним урядом або Головною екзекутивою на інтелектуальний, загально-моральний і громадський розвиток та добробут членів і українського народу в такий спосіб, який вважатиметься за вказаний та в їхньому найкращому інтересі.

РЕЗЕРВОВИЙ ФОНД

§56. — Резервовий фонд подуманий як додаткова запорука проти накладання додаткових оплат на членів, що є власниками грамот старого роду забезпечення. Грамоти тих членів, які перейшли до звичайного роду забезпечення (кляси Т) повинні мати належний відсоток, відповідно до їх частки в резервовому фонді під час переходу, а Головний екзекутивний комітет повинен час до часу переносити такі частки з Резервового фонду до Посмертного фонду дорослих.

У цьому фонді мають бути депоновані усі місячні вкладки, зібрані від членів на ту ціль зі Старого роду забезпечення, як це означено в

КОНВЕНЦІЙНИЙ ФОНД

§57. — У цьому фонді мають бути депоновані всі місячні вкладки, вплачувані членами на ту ціль, як це означено в §58, а з нього Головний екзекутивний комітет має заплатити всі видатки конвенції УНСоюзу.

НАЛЕЖНІСТЬ ДО РІЗНИХ ФОНДІВ

§58. — У додатку до суми вкладок на грамоти, передбачених в Артикулі V, кожний дорослий член повинен платити такі вкладки:

(в) На Запомоговий Фонд — 8 центів місячно;
(б) На Народний Фонд — 2 центи місячно;
(в) На Конвенційний Фонд — 5 центів місячно.
(г) На Адміністраційний Фонд за офіціяльний орган — 50 центів місячно.

В додатку, кожний член забезпечений в старому роді забезпечення на життя, повинен платити до Резервового фонду 5 центів місячно.

АРТИКУЛ V.

ВКЛАДКИ НА ГРАМОТИ І ДОПОМОГИ

Департамент дорослих

§59. — Союз уповноважений видавати членам наступні грамоти на забезпечення платне по смерти і за життя і такі інші форми, що їх Головний Екзекутивний Комітет може ухвалити на підсаві уповноваження, признаного йому §44 цього Статуту:

Забезпечення платне по смерти з вкладками до кінця життя.

Забезпечення платне по смерти з вкладками впродовж 20 років.

Забезпечення платне по смерти з вкладками до 65 року життя.

Забезпечення платне за життя з вкладками впродовж 20 років.

Забезпечення платне за життя з вкладками до 65 року життя.

Грамоти можуть бути видані на найменшу суму $500, а на найбільшу суму забезпечення, які можуть бути видані в різному віці, повинні бути такі:

У віці від 16 до 35 років — $5,000.
У віці від 36 до 45 років — $3,000.
У віці від 46 до 50 років — $2,500.
У віці від 51 до 55 років — $1,500.
У віці від 56 до 60 років — $500.

Додаткові умови про подвійне відшкодування можуть видаватись в усіх дорослих клясах до віку 55 років і повинні кінчатися не скорше, як річниця грамоти, найближча до 65-тих уродин члена.

Молодечий департамент.

§60. — Союз уповноважений видавати молодим членам у віці від 6 тижнів до 15 років і 6 місяців наступні форми грамот на забезпечення, платне по смерти і за життя і такі інші форми, що їх Головний екзекутивний комітет може ухвалити на підставі повновластей, признаних йому §44 цього Статуту:

Часове забезпечення до 18 року життя.

Забезпечення платне по смерти з вкладками впродовж 20 років.

Забезпечення платне по смерти з вкладками до 18 року життя.

Забезпечення платне за життя з вкладками впродовж 20 років.

Забезпечення платне за життя з вкладками до 65 року життя.

За номінальну суму від $500 до $3,000, за виїмком, що грамоти на часове забезпечення до 18 року життя видаватиметься тільки на номінальну суму $500. Виплачуване посмертне може бути менше, ніж номінальна сума, якщоб смерть наступила в певному молодечому віці, а кожне таке зменшення повинно бути встановлено у видаваних формах грамот.

Доповняючі умови про відмовлення від права вкладок на випадок смерти аплікантa повинні бути доступні до видачі в усіх клясах молодечого департаменту, за виїмком часового забезпечення до 18 року життя.

§61. — Аплікація про членство малолітного мусить бути зроблена і підписана його батьками, опікунами або особою, належно кваліфікованою на його спадкоємця. Всі правила і постанови, охоплені цим Статутом, повинні відноситися та зобов'язувати малолітніх членів, як теж аплікантa про грамоту, хиба що вони спеціяльно відносяться тільки до дорослих членів.

§62. — Перед досягненням дитиною 16 року життя, аплікант повинен мати повну контролю над грамотою. Досягнувши 16 рік життя, молодечий член повинен дістати повну контролю над своєю грамотою. В тому часі молодечий член може внести аплікацію про членство в департаменті дорослих і після того повинен мати всі права, обов'язки і привілеї дорослого члена. Коли б закон будь-якого стейту вимагав, що молодечий член повинен внести таку аплікацію для вдержання своєї грамоти в силі, він повинен це зробити. В іншому разі йому повинна бути поставлена вимога виконати одне із прав на вартісні звороти, передбачених у його грамоті.

Максимальна сума забезпечення.

Жаден член не повинен бути в праві мати в силі в будь-якому одному часі невиплачене забезпечення в цьому Союзі на більше, ніж $3,000, якщо він є молодечим членом, і на більше, як $5,000, якщо він є дорослим членом, незалежно від кляси чи кляс, в яких він є забезпечений. Якщо б з будь-яких причин мали бути видані будь-якому членові грамоти на вищу суму, ніж згадані обмеження, тоді сума вкладок до Посмертного фонду, вплачена на останню грамоту чи грамоти, що спричинили надвишку, повинна бути повернена членові із звичайним прибутком у висоті 3% річно.

Лікарські оглядини.

§64. — Головний екзекутивний комітет може вимагати від аплікантa на грамоту або від забезпечуваної дитини, перейти лікарські оглядини або лікарську перевірку, а в тих стейтах, де передумовою видачі грамоти є лікарські оглядини або лікарська перевірка, вони повинні бути виконані перед прийняттям члена.

Вкладки на грамоти.

§65. —Відповідна висота вкладок повинна бути встановлена на кожну форму грамоти, базована на віці члена в часі видачі грамоти. Вкладки повинні базуватись на таких таблицях смертности, висоті процентів та на інших факторах, які можуть бути встановлені Головним екзекутивним комітетом, відповідно до вказівок акчуарія та на які дозволяють закони стейтів, в яких Союз веде бизнес. Вкладки повинні бути обраховані актуарієм згідно з базою, вирішеною Головним екзекутивним комітетом.

Вкладки повинні бути розділені між відповідним Посмертним фондом і Адміністраційним фондом. Частина вкладок, вплачуваних кожним членом, що має грамоту старого роду забезпечення на життя та яка повинна бути депонована в Адміністраційному фонді, повинна виносити суму 37 центів місячно. Відносно всіх інших грамот, розподіл вкладок між відповідним Посмертним фондом, і Адміністраційним фондом, повинен відповідати табелям смертности, висоті проценту та іншим факторам, схваленим Головним екзекутивним комітетом.

Всі платності повинні припадати і бути платні секретареві підвладного відділу, до якого член належить, у першому дні кожного календарного місяця, зазначеному на першій сторінці грамоти та на протяг зазначених там років.

§66. — Переписати §81 Статуту, за виїмком:

В 2-ій лінійці після слова „правильні" додати слово „вкладки".

В 9-ій лінійці після слова „дотичних" додати слово „внесків".

§67. — Переписати § 82 Статуту, за виїмком:

В 5-тій лінійці після слова „свої" додати слово „внески".

§68. — Висота вкладок повинна базуватись на віці члена, як зазначено на його аплікації. Якщо б в будь-якому часі перед кінцевим полагодженням грамоти встановлено, що вік члена був поданий неправильно менший та що розбіжність і відповідні вкладки не були достосовані, сума виплати на грамоту повинна бути така, яку можна б було дістати за вплачені вкладки в правильно поданому віці, з тим застереженням, що коли б правильний вік не належав до забезпеченевого віку на підставі Статуту Союзу, тоді повинні бути повернені тільки чисті вкладки до Посмертного фонду. З дальшим застереженням, що коли б вік був поданий неправильно вищий, то не повинно бути признане жадне додаткове посмертне за будь-яку надвишку вплачених вкладок, але така надвишка вкладок повинна бути повернена без відсотків.

Постанови і запомоги на грамотах.

§69. — Різні грамоти, видавані Союзом, повинні вміщувати такі постанови і запомоги, несуперечні із Статутом, які вважатиме за відповідні Головний екзекутивний комітет та які відповідатимуть законам стейтів, в яких Союз веде бизнес.

Коли б Статут Союзу, або будь-які додані до нього привілеї чи умови, або включені чи на погляд включені в будь-яку грамоту, суперечили законам будь-якого стейту чи будь-якої провінції Канади, в яких Союз веде бизнес та в якому член, що йому видана грамота, живе під час видачі грамоти, тоді, незалежно від будь-яких постанов того статуту, привілеїв чи умов, закон того стейту чи провінції має бути дійсний і рішати в справі такої грамоти.

Спеціяльні оплати.

§70. — (а) Якщо Посмертний фонд дорослих або Посмертний фонд молодечого департаменту, після відтягнення усіх вимаганих від них зобов'язань, становить менше ніж 105% резервового зобов'язання, обрахованого Союзовим актуарієм, Головний уряд має визначити і сколектувати від кожного дорослого члена, у випадку Посмертного фонду дорослих, і від кожного молодечого члена, у випадку Посмертного фонду молодечого департаменту, відповідну суму, базовану на резерві на його грамоті, яка то сума в загальному повинна бути вистачальна, щоб вирівняти недостачу, і може опісля накладати на таких членів такі додаткові оплати на посмертне, які можуть бути конечні на вдержання Посмертного фонду дорослих і Посмертного фонду молодечого департаменту, як це могло б трапитися при 105-відсотковій платоспроможности.

(б) В додатку до внесків, вкладок і оплат в цьому передбачених, кожний член Союзу в кожній країні, стейті, території, повіті, провінції чи громаді, в якій, силою публічної влади, накладається на Союз податок, або накладається будь-які вимоги, що вимагають спеціяльних видатків, зв'язаних тільки з місцевими членами, кожний такий член може бути зобов'язаний платити свою відповідну суму такого податку, платну з або перед платністю такого додаткового податку або оплати, а якщо їх член не заплатить так, як тут передбачено, він повинен бути суспендований з Союзу і його грамота повинна бути уневажнена і недійсна, проте з претензіями до всіх тих прав, які встановлено в його грамоті і в цьому Статуті.

§71. — Жадна особа не повинна платити вкладок або зобов'язань іншої з договоренням або метою одержати посмертну запомогу іншої, з тим виїмком, що чоловік може платити зобов'язання за свою жінку; жінка за чоловіка; родичі за своїх дітей; діти за своїх родичів; і опікун або підвладний відділ за невилікувально хворого члена.

(Кінець Артикулу V.)

Артикул VII. — Поправити Артикул VII, змінюючи його число на VI, і поправляючи §89 дописанням додаткового розділу, що звучав би як слідує:

Відписати розділ „з" на сторінці 125, пропускаючи перше речення та змінюючи слова „ця грамота" на „грамота".

Артикул VIII буде включений в Артикул V.

Артикул IX буде Атрикулом VII.

Змінити числа всіх дальших артикулів і параграфів.

О. Бакай в імені Статутової Комісії заявляє, що тепер на черзі резолюції й рекомендації, приготовані на підставі внесень поодиноких відділів. Насамперед він відчитує, що до Статутової Комісії вплинули пропозиції від таких відділів:

1. Відділ 170 в Джерзи Сіти, Н. Дж.
2. Відділ 161 в Ембрідж, Пенсилвенія
3. Відділ 27 в Нюарку, Н. Дж.
4. Відділ 220 в Шікаґо, Ілл.
5. Делегати відділів з Рачестер, Н. Й.
6. Відділ 140 Йонґставн, Огайо.
7. Делегати Филаделфії і округи.
8. Відділ 334, в Клівленд, Огайо.
9. Відділ 363 в Олін, Н. Дж.
10. Відділ 5 в Асторії, Л. Ай.
11. Відділ 20 в Гемтремк, Міш.
12. Відділ 147 в Алентавн, Пенсилвенія.
13. Відділ 497 в Едмонтон, Алб., Канада.
14. Відділ 456 в Тимминс, Онт., Канада.
15. Відділ 460 в Лондон, Онт., Канада.
16. Відділ 474 в Монтреал, Канада.
17. Відділ 464 в Монтреал, Канада.
18. Відділ 276 в Севікли, Пенсилвенія.
19. Відділ 146, в Дітройт, Міш.
20. Делегати Відділів в Конн.
21. Відділ 137 в Вест Істон
22. Відділ 306 в Лінден, Н. Дж.
23. Відділ 103 в Мілвокі, Віск.
24. Відділ 179, в Сейн Люїс, Міссурі.
25. Відділ 230 в Йонґставн, Огайо.
26. Відділ 367 в Рачестер, Н. Й.
27. Відділ 27 в Нюарк, Н. Дж.
28. Відділ 436 — Канада
29. Відділ 498 в Венкувер, Брітіш Колюмбія
30. Відділ 194 в Ню Йорк, Н. Й.
31. Відділ 361 в Ню Йорку, Н. Й.
32. Відділ 341 в Віндзор, Онт., Канада.
33. Відділ 25 в Джерзи Ситі, Н. Дж.
34. Відділ 221, в Шікаґо, Ілл.
35. Відділ 106 в Шікаґо, Ілл.

РЕЗОЛЮЦІЇ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ДОБРА УНС

На підставі тих пропозицій, Статутова Комісія приготовила резолюції, достосовуючи їх до постанов статуту та державних законів. Перша пропозиція така:

Введення медично-шпитального забезпечення

Конвенція доручує Головному Урядові Союзу прослідити змогу та корисність введення в Союзі додаткової ділянки забезпечення, а саме забезпечення від видатків медичних та шпитальних в часі хвороби. Оскільки ця пропозиція виявиться корисною, слід її можливо швидко перевести в життя.

Пилип Гарасимів, дел. відд. 8, вважає, що коли Статутова Комісія перевірила, що УНСоюз міг би мати щось в роді „госпіталізейшин", то це дуже добре. Проте, майбутня Екзекутива повинна цю справу добре обміркувати, чи можна буде вийти на такій системі фінансово. Всеж таки він рекомендує, щоб цю резолюцію конвенція прийняла, але з тим додатком, щоб кінцеве рішення в тій справі залишити Екзекутиві. Він ставить внесок, щоб дискусію над цією резолюцією закрити.

Делеґати відділів 170, 208, 231, 56, 106 і 306 піддержують внесок.

Внесок на закриття дискусії і саму резолюцію конвенція приймає одноголосно.

ПРИВІТ ВІД ПЛАСТУ

Адв. М. Пізнак перериває на хвилину наради та віддає слово д-рові Ю. Старосольському, який вітає конвенцію від дещо молодшого, бо 40-літнього ювілята, Організації Української Молоді „Пласт", з'ясовуючи коротко цілі тієї організації та висловлюючи УНСоюзові признання і подяку за підтримку для Пласту. Він уважає, що УНСоюз є найкращим прикладом практичного патріотизму для Пластунів по всьому світі.

СПРАВА ЗМІНИ ЧАРТЕРУ УНС

Адв. М. Пізнак інформує, що Екзекутивний Комітет доручив йому приготовити зміну інкорпораційного чартеру організації, відповідно до її нових потреб. Ця зміна полягала б у тому, що до дотеперішнього чартеру була б ще додана фраза, що Український Народний Союз має право вдержувати для своїх членів дім старців та вакаційно-відпочинкову оселю на таких умовах, які відповідали б державним законам та які ухвалить конвенція. В тій справі приготована відповідна резолюція, яку конвенція повинна ухвалити. Ця резолюція уповноважнювала б Головний Уряд приготовити в тій справі відповідні папери та підписати їх.

Пилип Гарасимів, дел. відд. 8, ставить пропозицію, щоб цю резолюцію прийняти одноголосно.

Делеґати відділів 156, 397 та інших піддержують внесок.

Резолюцію конвенція прийняла одноголосно.

ДИСКУСІЯ І УХВАЛЕННЯ ДІЄТИ ДЕЛЕҐАТАМ

Гол. предс. Д. Галичин вияснює, що було б добре перервати хвилево дебати та ухвалити висоту дієти делеґатам, щоб касир і банк мали час приготовити відповідні розрахунки, бо в противному разі було б необхідно конвенцію продовжити ще на два дні наступного тижня. Друга справа, яку треба полагодити ще сьогодні ввечорі, це роздати виборчі бальоти на правибори, щоб в черговому дні можна було приступити до тієї важливої справи, якою є вибори нового головного уряду.

Адв. Пізнак інформує, що дотеперішня дієта виносила 25 долярів денно. Конвенційний фонд не збільшився пропорційно до того, як збільшились кошти самої конвенції та кількість делеґатів, отже побажанням Головного Уряду було б, щоб дієту залишити в дотеперішній висоті.

Дел. відділу 52 пропонує, щоб висоту дієти визначити на 20 долярів денно.

Григорій Тимчій, дел. відд. 347, каже, що „не хоче говорити ані за Союзом, ані занадто за делеґатами", але, „щоб вони могли з конвенції дістатися додому", то він пропонує денну дієту на 30 долярів.

Дел. відділів 106 і 211 підтримують внесок.

Делеґат неназваного відділу ставить внесок, щоб висоту дієти назначити в сумі 35 долярів денно.

Іван Грабар, дел. відділу 170, і дел. відд. 230 піддержують внесок, щоб дієта виносила 35 дол. денно.

Гол. касир Роман Слободян заявляє, що він хотів би побачити такого делеґата, який мав би відвагу виступити перед своїми членами-виборцями і запропонувати їм підвишку вплат на конвенційний фонд до 10 центів місячно на те, щоб він міг дістати 50 долярів денно дієти. Делеґати повинні зрозуміти, що дієту можна визначати тільки в такій висоті, на яку дозволяє конвенційний фонд, що тепер добігає до 100,000 долярів. Уже минулої конвенції треба було позичати з іншого фонду 8,000 долярів, щоб покрити конвенційні дієти. Ті гроші віддано впродовж року, але стейтова контроля цілком виразно заборонила таку практику і дозволила тільки на такі конвенційні видатки, на які дозволяє зібраний фонд. Теперішні фонди в жадному разі не дозволяють на виплату вищих дієт, як по 25 долярів денно.

Гол. предс. Д. Галичин зі свого боку вияснює та піддержує думки п. Слободяна. Він твердить, що він був би за тим щоб признати делеґатам навіть і по 50 дол. денної дієти, якби були на це фонди, але конвенція не сміє переходити поза межу наявних фондів. Конвенційні фонди УНС тепер такі, що дозволяють лишити дієту у попередній 25-доляровій висоті, але це є те обмеження, поза яке годі виходити.

Іван Грабар, дел. 170 відд., зголошується до слова, кажучи, що Головний Уряд не питався делеґатів, звідки взяти чверть мільйона долярів, щоб їх „викинути на „Союзівку", то хай тепер теж не питається, звідки взяти фонди, щоб заплатити йому 35 долярів денної дієти.

Гол. кас. Роман Слободян знову зголошується до слова та заявляє, що „хоче піти на рекорд" з тим, що він скаже. Тут Грабар питався звідки „знайдено" гроші на „Союзівку". Ці гроші позичено в запомоговому фонді на звичайних 3 до 3½ процента. „Союзівка" не є ані Слободяна, ані Грабара ані нічия інша приватна власність, тільки добро Українського Народного Союзу, придбане в честь його 60-річчя. Делеґати торгуються за висоту дієти. Вища дієта є теж в інтересі кожного головного урядника, але вона не є в інтересі Союзу, бо на це нема фондів. З такими пропозиціями, як тут видвигається, делеґати повинні вибрати собі за касира Ракефеллера, щоб роздав їм свої мільйони. Вчора тут з великою пошаною згадувано тих перших піонерів, які без цента нагороди працювали для розбудови Союзу, докладаючи часто ще свої власні гроші. Сьогодні ніхто не потребує того робити і Союз гордий з того, що впродовж чотирьох років він виплатив пів мільйона долярів нагород для відділових секретарів. Але все має свої межі. Якщо б ухвалено дієту у висоті 30 долярів, то це означало б сумарично 15,000 долярів більше. Тих грошей нема в конвенційному фонді. Ми не їхали на конвенцію для бизнесу, але на те, щоб репрезентувати УНСоюз і українську справу. То ж пошануймо достоїнство своєї організації і членів, які нас вибрали. Щоб припинити ту дискусію, яка ставить під знак запиту гідність цієї конвенції, він пропонує компроміс — 27.50 дол. денної дієти і це є рішучо вже понад спроможність призначеного на ту ціль фонду.

Гол. секр. Григорій Герман, піддержуючи твердження п. Слободяна, додає, що делеґати, визначаючи собі висоту дієт, не розбирають нічиїх приватних грошей, а тільки ті, які вони та всі члени самі зложили. Кошт конвенції — це кошт демократії. Є такі організації, що не мають ані конвенцій, ані цих коштів та часто ще дорікають УНСоюзові за конвенційні витрати. Ці дорікання повинні бути звернені насамперед в їх бік, але з другого боку ми теж не повинні зловживати демократією та тими привілеями, які вона нам дає. Бо коли будемо нею зловживати, коли будемо домагатися більше, ніж нас на це стати, тоді висміють нас заслужено не тільки наші противники, але і наші власні члени.

Гол. радний Володимир Дідик піддержує думки екзекутивних урядників.

Після дальшої дискусії, голова конвенції адв. М. Пізнак переходить до голосування над поодинокими внесками. Перший внесок був на $20, але він не був піддержаний ...

Тоді зголошується Данило Слободян, дел. відд. 3 з Елизабету, та із заявою, що ми приїхали на конвенцію на те, щоб вирішувати важливі справи для добра організації, а не на зарібок, бо хто хоче заробляти, той повинен лишатись дома, піддержує цей внесок.

Конвенція відкидає внесок більшістю голосів.

Конвенція відкидає більшістю голосів теж другий внесок, щоб висоту дієти визначити на 30 дол. денно.

Максим Головчак, дел. 146 відд., ставить компромісовий внесок, щоб висоту дієти встановити на 28 дол. денно.

Інші внескодавці, після дальшої дискусії, погоджуються на цей компромісовий внесок і конвенція приймає його одноголосно.

РОЗДАЧА ВИБОРЧИХ БАЛЬОТІВ

Д-р В. Ґалан, що перебрав дальше ведення нарадами, покликає до слова голову Виборчої Комісії, о. Омеляна Мицика з Шікаґо.

О. Мицик складає делеґатам подяку за вибір та вислене довір'я до членів Виборчої Комісії. В дальшому він

виясніює, що Комісія викликатиме по черзі відділів кожного делеґата та передавати йому виборчий бальот, який треба виповнити на залі та вкинути до виборчої урни. Попереджує, що з бальотами не вільно виходити зі залі нарад, а дверникам дає доручення, щоб нікого не випускали. З черги він покликує секретарів Комісії, щоб відчитали протокол.

ПЕРШИЙ ПРОТОКОЛ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

Засідання Виборчої Комісії відбулося дня 1 червня 1954 р. о год. 11-ій в залі „Каліфорнія" в Вашингтоні, Д. С.

Порядок нарад:

1. Вибір предсідника Виборчої Комісії;
2. Вибір заступника предсідника;
3. Вибір секретарів англійської та української мови;
4. Різне.

До 1. Вибрано на предсідника Виборчої Комісії о. Омеляна Мицика, Відд. 114, Шікаґо, Ілл.

До 2. На заступника Виборчої Комісії обрано п. д-ра Палідвора, Відд. 350, Стемфорд, Конн.

До 3. На секретарів обрано:

п. Дикий М., Відд. 149, Лакаванна, Н. Й. — англ.

п. Грималяк В. О., Відд. 375, Филаделфія, Па., — укр.

Членами Виборчої Комісії є:

п. Падола І., Відд. 125, Шікаґо, Ілл.

п. Бобечко М., Відд. 102, Клівленд, Огайо.

п. Романишин Р., Відд. 277, Гартфорд, Конн.

п. Запаранюк, Відд. 240, Клівленд, Огайо.

п. Малетич М., Відд. 361, Ню Йорк, Н. Й.

п. Галущак С., Відд. 264, Карнеґі, Па.

п. Кавун І., Відд. 432, Торонто, Онт.

На тому протокол закінчено.

Той сам протокол відчитано англійською мовою.

Отець Мицик відчитує та виясніює текст бальоту голосування на кандидатів до Головного Уряду УНС, на якому кожний делеґат має право вписати одного кандидата на головного предсідника, двох кандидатів на заступника головного предсідника, в тому одну жінку, одного кандидата на головного секретаря, одного кандидата на головного касира, п'ять кандидатів на головних контролерів і одинадцять кандидатів на головних радних, між якими повинно бути щонайменше дві жінки. Бальотів не треба підписувати. Неправильно виповнені бальоти будуть уневажнені.

Адв. Пізнак перебирає дальше ведення нарадами. Він теж виясніює бальот та процедуру англійською мовою.

Отець Мицик забирає слово та виясніює, що з уваги на трудноші виповнювати бальоти в замкненій залі, Виборча Комісія, в порозумінні з Президією та Гол. Урядом, рішила змінити цю постанову та дозволити делеґатам вийти із залі на коридор та виповнити бальот і вкласти його до урни найпізніше впродовж пів години. На роздачі бальотів, їх виповнюванні делеґатами та їх зібранні до перевірено порожних і в приявності усіх замкнених урн, закінчено пізно вночі четвертий день конвенції.

П'ЯТИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ

(П'ятниця, 4-го червня 1954 р.)

Голова конвенції, адв. М. Пізнак, відкрив формально 5-тий день конвенції о год. 8:30 рано, покликаючи до слова д-ра Я. Падоха, голову Статувої Комісії.

ПРОДОВЖЕННЯ ДЕБАТ НАД ПРОЄКТАМИ СТАТУТОВОЇ КОМІСІЇ

Д-р Я. Падох виясніює, що конвенційні проєкти, частину яких уже розглянено попереднього дня після ухвали поправок до статуту, приготовила Комісія на підставі тих проєктів, що їх надіслали поодинокі відділи. В надісланих проєктах були часом цілком протилежні пропозиції, яких ніяк *не можна було погодити. Тоді Комісія узгляднювала той, що на її думку був корисніший для організації. Проте, кін*цеве рішення в тій справі належить делеґатам і вони можуть голосувати так, як уважають за відповідне.

З черги д-р Падох відчитує дальші проєкти:

ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД НОТАРІЯЛЬНОГО ПОТВЕРДЖЕННЯ ПРОХАНЬ ПРО ПІДМОГУ

Конвенція рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові не вимагати нотаріяльного потвердження підписів урядників відділів на проханнях про допомогу для хворих і виплати посмертного.

Делеґати відділів 106, 389, 49, 8, 91, 370 підтримують цей внесок.

Конвенція приймає його одноголосно.

Гол. предс. Д. Галичин пропонує, щоб над іншими резолюціями, за винятком одної, де мова про дивіденду, не дебатувати поодиноко, бо всі вони подумані для добра організації і членства і над ними нема що багато говорити. Конвенція заощадить час, як усі ті проєкти, за винятком одного, будуть прочитані, обговорені і прийняті разом.

Конвенція погоджується на ту пропозицію і д-р Падох відчитує такі дальші проєкти резолюцій:

ЗБІЛЬШЕННЯ ЧИСЛА ОРГАНІЗАТОРІВ ТА ОЖИВЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТИ

Конвенція доручає Головному Екзекутивному Комітетові доложити всіх старань, щоб збільшити число організаторів Союзу та по змозі мати одного організатора в більших осередках Союзового членства.

Зокрема конвенція доручає звернути особливу увагу на поновне приєднання суспендованих членів.

ЗАХОДИ ДЛЯ ПРИЄДНАННЯ ДО СОЮЗУ ТУТ НАРОДЖЕНОЇ МОЛОДІ

Конвенція доручає Головному Урядові звернути особливу увагу на справу збереження при Союзі тут народженої молоді, яка до нього належить та приєднання тієї, що до Союзу не належить. Головний Уряд повинен виробити плян і включити в нього всі можливі заходи, для переведення в життя цеї постанови. Особливу увагу слід віддати журналові та іншим виданням призначеним для нашої англомовної молоді.

Тому, що ця проблема є одною з найважливіших для ближчої і дальшої майбутности Союзу, конвенція звертається з закликом до всього членства Союзу активно допомогти Головному Урядові в цих його змаганнях.

НОВІ ЧЛЕНИ МАЮТЬ ВІЛЬНИЙ ВИБІР ВІДДІЛУ

Конвенція доручає Головному Екзекутивному Урядові. допільнувати, щоб організатори Союзу організували нових членів до Союзу, залишили їм самим вільний вибір відділу, до якого вони бажають належати. Організатори в ніякім випадку не повинні впливати на членів щодо приналежности до відділу.

ПІДВИШКА ВИНАГОРОДИ ЗА ПРИЄДНАННЯ ЧЛЕНІВ

Конвенція рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові піднести винагороду за приєднання нових членів на суму обезпечення 1,000 долярів і вище, пропорційно до суми обезпечення.

ОЖИВЛЕННЯ І ПОГЛИБЛЕННЯ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОЇ ПРАЦІ ВІДДІЛІВ СОЮЗУ

Тому, що до основних завдань Союзу, крім забезпечення, належить також праця над національним та культурним розвитком нашої громади, доручається Головному Екзекутивному Комітетові звернути особливу увагу на оживлення і поглиблення культурно-освітньої праці відділів та допомагати їм у цьому.

Тому, що в останніх роках заникає серед членства Союзу традиційна культурно-освітня діяльність, конвенція звертається з гарячим закликом до усього союзового загалу, а зокрема до досвідчених культурно-освітніх і громадських діячів з-поміж усіх шарів союзового членства, щоб вони допомогли Головному Урядові в цій важливій для добра Союзу і всього українського народу справі. Тільки в цей спосіб Союз збереже своє значення загальної культурної національної установи, а не тільки установи забезпеченевої.

АРХІВ І МУЗЕЙ СОЮЗУ

Конвенція зобов'язує Головний Уряд утворити архів і музей Союзу і в ньому зібрати та примістити все те, що відноситься до історії Союзу і його відділів, а далі й те, що зв'язане з історією нашої національної спільноти в цій країні. Цей архів може бути приміщений на „Союзівці".

ПЕРЕВІРКА ТЕКСТУ СТАТУТУ

Конвенція доручає Головному Екзекутивному Комітетові перевести перевірку українського тексту статуту і узгіднити його з англійським текстом. При цім слід український текст достосувати до вимог літературної мови.

ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ — ДОДАТОК ДО „СВОБОДИ"

Конвенція доручає Головному Екзекутивному Комітетові приступити можливо скоро до видання журналу для дітвори, в формі додатку до „Свободи", зразу в об'ємі окремої картки часопису, раз у місяць, а згодом двічі в місяць.

Щоб уможливити реалізацію цього пляну конвенція схвалює доручити Головному Екзекутивному Комітетові проголошувати в кожному році, місяць жовтень, місяцем збірки добровільної доплати до передплати і пресового фонду „Свободи", а зібрані гроші призначити на видання дитячого журналу.

Гол. предс. Д. Галичин забирає слово після відчитання проєкту резолюцій і вияснює: Резолюції були приготовані, крім деяких, запропонованих Головним Урядом, на підставі тих проєктів, що їх надіслали поодинокі відділи. Статутова Комісія розглянула всі ті проєкти і в своїх резолюціях, приготованих на тій підставі, узгляднила всі ті побажання, що їх у різній формі висловлювали поодинокі відділи. Він теж допомагав при оформленні тих резолюцій. Він знає, що деякі справи, от напр., як справа підвишки винагороди для відділових урядників і організаторів за придбання нових членів, є дуже актуальні і пекучі. Головний Уряд здає собі справу з того, що ті винагороди повинні бути збільшені, але тільки від грамот на 1000 долярів і більше, бо від грамот на 500 долярів, що їх деякі асекураційні компанії і організації вже взагалі скасували, тепер уже взагалі важко признавати будь-яку нагороду, а не то, щоб її збільшувати. Всі ці справи обговорено дуже докладно на Комісії впродовж повних трьох днів. Отже, якщо Комісія, зложена з п'ятьох осіб, потребувала 5 днів, щоб ці резолюції обговорити та оформити, то скільки часу було б потрібно, щоб над тими усіми справами дебатувало ще 500 делеґатів? Тому він гаряче рекомендує, щоб хтось поставив відповідне внесення та щоб ці резолюції були прийняті так, як були прочитані.

Михайло Баляс, дел. 132-го відділу, ставить внесок, щоб резолюції прийняти в запропонованій формі.

Делеґати відділів 473, 8, 336, 106, 352 та інших підтримують внесок.

Голова конвенції адв. М. Пізнак піддає внесок під голосування і конвенція приймає його одноголосно.

Д-р Я. Падох відчитує окремо ще таку резолюцію:

ДІМ СТАРЦІВ ТА ПІДВИШКА ДИВІДЕНДИ ДЛЯ СТАРИХ ЧЛЕНІВ

Конвенція доручає Головному Екзекутивному Комітетові Союзу:

1. зреалізувати проєкт урухомлення приюту для старців *на „Союзівці" не пізніше до часу чергової конвенції,*

2. підвищити дивіденду на полісу „Т" членам від 70—75 років життя у висоті тримісячної вкладки, членам у віці 75 до 80 літ — шестимісячної вкладки, і членам у віці понад 80 років — у висоті дванадцятимісячної вкладки.

Щоб уможливити виконання цього доручення

3. конвенція вирішує призначити дивіденду, належну членам Союзу за 1951 рік і платну в 1955 році на вище подані цілі.

Д-р Я. Падох додатково виясніює, чому Статутова Комісія винесла таку пропозицію, стверджуючи, що тільки в той спосіб можна розв'язати цю наболілу проблему та здійснити давню мрію союзового членства — забезпечити старців.

Гол. предс. Д. Галичин забирає слово та стверджує, що справа допомоги старцям належить до найбільш актуальних і її постійно, на всіх зборах і нарадах, заторкується та висловлюється побажання, щоб членам УНС забезпечити їхню старість. З цим мають багато турбот не тільки головні, але й відділові урядники. Усі ми з цим згідні і направду бажали б нарешті цю справу позитивно полагодити. Але тут має слово теж і стейтова влада, згл. її асекураційний департамент. Діло в тому, що згідно з існуючими асекураційними законами, ми не можемо в жадному разі і під жадним оглядом вирізнювати будь-якої одної групи наших членів та давати їм виїмкові полегші чи привілеї. В обличчі закону всі члени є однакові і всі повинні бути однаково трактовані. Хто має грамоту на все життя, той повинен все життя платити, без уваги на те, як довго він уже платить. Бо ж відомо, що хто має грамоту на все життя, той платить менші вкладки ніж той, хто має грамоту платну впродовж 20 років чи до 60 року життя. Під знаком тих законів повинні бути винесені й наші ухвали. Якщо ми погодимось на те ,що пропонує Комісія, то асекураційний департамент нічого не може сказати, бо ми цього бажаємо і на це добровільно погоджуємось. Коли ми зречемось однорічної дивіденди на те, щоб забезпечити старців чи дати окремі полегші старшим членам, то — згідно з нашими інформаціями — асекураційний департамент не буде мати нічого проти того, бо ми всі, подарунком нашої однорічної дивіденди, зможемо покрити ті витрати, що мусять виникнути з признаних полегш. Тому гол. предс. пропонує, щоб пропозицію Статутової Комісії прийняти без довшої дискусії, бо вона корисна для нашої організації.

Голова конвенції адв. М. Пізнак запитує, чи хто ставить внесок на пройняття пропозиції Статутової Комісії.

Делеґат 334 відділу ставить внесок, щоб пропозицію прийняти.

Делеґати відділів 130, 64, 106, 42, 260, 406, 304, 42, 59 та інших підтримують цей внесок.

З флору є протести щоб не піддавати внеску під голосування, не перевівши над ним дискусії.

Пані Марія Малевич, делеґатка 53-го відділу, вважає, що коли члени вибирали делеґатів, то вони тим самим давали їм уповноваження виносити такі ухвали, щоб були для добра членів і організації. Хтось закинув, що коли запропонована Статутовою Комісією резолюція в справі дивіденди буде переведена, то делеґати не матимуть лиця показуватись перед своїми виборцями. Але дискутантка переконана, що коли делеґати завдадуть собі труду і вияснять членам суть справи, то ці члени цілком певно з таким рішенням погодяться.

До голосу зголошується велика кількість делеґатів.

Адв. М. Пізнак виясніює запропоновану комісією резолюцію по-англійськи для тих, що могли не зрозуміти добре українського тексту.

Гол. предс. Д. Галичин додатково виясніює, що він цілком добре розуміє побоювання делеґатів перед реакцією членства на задержання однорічної дивіденди. Але згідно із статутом, дивіденду не ухвалює конвенція, тільки Екзекутивний Комітет. Отже, якщо делеґати побоюються клопотів з членством, то Екзекутивний Комітет, для добра організації, готов перебрати на себе всю вину та уповажнює делеґатів звалити її на Екзекутиву, кажучи, що це властне Екзекутива була така недобра і один рік дивіденди задержала, але вона може це зробити тільки за однодушною згодою конвенції. Головний Уряд мав цілком іншу пропозицію, ніж та, яку винесла Статутова Комісія. Уряд, порозумівшись раніше з іншими організаціями, зглядно зорієнтувавшись в тому, як інші братерсько-запомогові організації вдержують подібні доми для старців, плянував запропонувати наложити додатково на кожного члена 10 центів місячної вкладки на окремий фонд старців. Проте, Комісія вважала, що для членства буде багато легше і вигідніше пожертвувати на ту ціль одноразово однорічну дивіденду, ніж доплачувати кожного місяця до вкладки додатково 10 центів. Таку думку і пропорцію одноду шно підтримали перед конвенцією збори делеґатів в Ню Йорку. Це є єдина альтернатива: дивіденда, або 10 центів місячного додатку до вкладки. На жадну іншу розв'язку уряд не погодиться.

Олекса Зепко, дел. 295 відділу, хоч сам допомоги не потребує, але вважає, що переведення запропонованої ухвали матиме добрий вплив на дальше поширення нашої організації і тому він пропонує, щоб резолюцію прийняти.

Делеґат відд. 364 хоче вияснень щодо запропонованого звільнення від частинної вплати вкладок старших членів.

Адв. Пізнак дає бажані вияснення.

Дел. відділу 132 запитує, що буде з тими відділами, які не мають своїх делеґатів на конвенції і, які не хочуть прийняти такого рішення в справі дивіденди.

Адв. Пізнак виясніює, що не всі рішення виноситься одноголосно, але завжди так є, що меншість повинна і має погодитись на те, що ухвалює більшість.

В справі пропозиції Статутової Комісії відносно дивіденди забирають ще голос делеґати відділів 83, 204, 371, 379, 140, 221 та інші, підтримуючи в основі пропозицію відповідної допомоги старшим членам, але квестіонуючи можливість і доцільність робити це коштом дивіденди в запропонований спосіб.

Адв. Р. Смук, дел. 221 відд. пропонує, щоб справа ця перейшла одноголосно в такому оформленні, що конвенція уповноважнює Екзекутивний Комітет розпорядитись призначеним на однорічну дивіденду фондом в такий спосіб, як вона це важатиме за найдоцільніше і найкорисніше для організації. Він в дальшому пропонує, щоб не забирати повної однорічної дивіденди, тільки розложити це на два або більше років і стягнути тільки частину дивіденди, а частину таки дати членам.

Гол. предс. Д. Галичин відповідає, що пропозиція адв. Смука була б добра і це справді було б ліпше розложити збірку такого фонду для старців з дивіденди для членів на два, три чи чотири роки, але він побоюється, що асекураційні власті, які можуть погодитись на задержання одноразово однорічної дивіденди, можуть відкинути рішення, щоб її задержувати ратами, впродовж двох чи більше років.

Дел. відділу 379 ставить внесок закрити в тій справі дискусію та піддати резолюцію під голосування.

Дел. відділу 228 підтримує внесок.

Роман Карбівник, дел. відділу 83, є проти того, щоб дивіденду призначувати на будь-яку іншу ціль і ставить в тій справі формальний внесок.

Делеґат неназваного відділу зголошується до слова у формальній справі та ставить компромісовий внесок, щоб конвенція доручила Екзекутивному Комітетові спробувати дістати від відповідних властей згоду на стягнення однорічної дивіденди в двох ратах упродовж двох років. Якщоб такої згоди не можна було дістати, тоді конвенція уповноважнює Екзекутиву зробити це в запропонований спосіб, себто стягнути однорічну дивіденду одноразово.

Головний предс. Д. Галичин заявляє, що кожний внесок в тій справі повинен перейти одноголосно, бо в іншому випадку асекураційні власті його не приймуть. Але тому, що вже з дотеперішньої дискусії видно, що внесок у запропонованій формі не може перейти одноголосно, то він пропонує, щоб хтось з делеґатів поставив формальний внесок, щоб однорічну дивіденду стягнути хочби чотирьома ратами впродовж чотирьох років, ухвалити цей внесок одноголосно, а Екзекутивний Комітет намагатиметься дістати на це згоду відповідних властей.

Делеґат неназваного відділу вважає, що в запропонованому внеску є деяка несправедливість, бо він, наприклад, платить вкладки за всю свою родину, річна дивіденда якої добігає до 30 долярів. Інші, натомість, забезпечені на малу суму, дістають малу дивіденду і їхній вклад в допомогу старцям був би неспівмірно малий. Тому він пропонує, щоб на старців стягнути з дивіденди кожного члена однакову суму.

Гол. предс. Д. Галичин виясніює, що в застереженнях делеґата є багато правди, але в братерсько-запомогових організаціях завжди рішає засада один за всіх, а всі за одного і вона повинна рішати теж і в цьому випадку, бо в інший спосіб не можна б було тієї справи перевести.

Адв. Роман Смук ставить формальний внесок по лінії пропозиції п. Галичина, а саме, щоб уповноважити Головний Екзекутивний Комітет упродовж чотирьох років задержувати кожного року одну четвертину призначеної членам дивіденди і зібрану в той спосіб суму використати на вдержання дому старців та на покриття інших полегш для старших віком членів УНС.

Дел. відділу 50 (Микола І. Сикута) та делеґати багатьох інших відділів (372,52,37,106) піддержують внесок адв. Смука.

Григорій Тимчій, дел. відділу 347, пропонує, щоб делеґати „були патріотами" і тих три доляри, які вони „виторгували" для своєї дивіденди, призначили на старців.

Після дальшої дискусії, яка не вносить нічого нового, голова конвенції піддає під голосування поставлений і піддержаний раніше внесок на закриття дискусії.

Внесок прийнято більшістю голосів.

Адв. М. Пізнак подає з черги під голосування найдальшейдучий компромісовий внесок адв. Р. Смука, після якого Статутова Комісія відкликала свій внесок, та назначує кількох делеґатів для підрахунку голосів. Вибраний для цієї цілі п. Карбівник відмовляється від такої функції, кажучи, що він є взагалі проти кожного внеску в тій справі, отже не хоче наразитися на закид неточности. Адв. Пізнак призначає іншого делеґата для підрахунку голосів.

Делеґат неназваного відділу пропонує перед голосуванням, щоб тих делеґатів, які голосуватимуть проти того внеску, записати поіменно до протоколу.

Інший делеґат пропонує „рол-колл" — поіменне голосування.

Адв. Пізнак виясніює, що він не допустить до того, щоб перед голосуванням чи під час, або після нього погрожувати делеґатам, які мають іншу думку, що вони „будуть записані".

На запит неназваного делеґата адв. Пізнак ще додатково виясніює, що зібрані в той спосіб фонди, як передбачає запропонована резолюція, були б важні на покриття полегш для старших віком членів упродовж чотирьох років до чергової конвенції. Про дальшу долю тих членів повинна рішати чергова конвенція.

Адв. Пізнак піддає внесок під голосування.

Голосування: за внеском — 333 голоси, проти внеску — 23 голоси.

Гол. предс. Д. Галичин пригадує, що в цій справі дуже побажане одноголосне рішення і тому питається, чи можна просити тих делеґатів, які голосували проти, щоб вони прилучились до величезної більшости і змінили свої голоси.

Роман Карбівник, делеґат 83 відділу, заявляє, що він в жадному разі не змінить свого голосу, а Д. Галичин відмовляється від будь-якої дальшої дискусії з ним на цю тему.

(Справа дивіденди вже була на порядку нарад Екзекутивного Комітету УНС в дні 14-го серпня 1954. У протоколі з тих нарад сказано: Головний Екзекутивний Комітет застановлявся над справою дивіденде на майбутнє і рішив, щоб у порозумінні з актуарієм виготовити новий плян виплати дивіденди з тим, що коли зайде потреба зменшити дивіденду, то таке зменшення повинно б наступити тільки для членів, які є в організації короткий час; одначе зовсім не зменшувати дивіденди для всіх тих членів, які перейшли зі старого до нового роду забезпечення в часі переведення реформи).

Гол. предс. Д. Галичин повідомляє, що з Ню Йорку надійшла вістка, що там померла визначна співробітниця „Ню Йорк Таймсу" і виправдана приятелька та прихильниця української визвольної справи, п-ні Енн МекКормик. Він ставить пропозицію, щоб конвенція вислала редакції „Ню Йорк Таймсу" вислови співчуття з того приводу, на що конвенція погоджується.

Адв. Пізнак вертається до заторкуваної вже справи зміни, зглядно доповнення чартеру УНС в той спосіб, щоб він мав право вдержувати дім для старців, влаштовувати і вести ев. табори для молоді і т. п. Цю справу вже обговорювано з відповідними стейтовими властями і така підготова доповнення чартеру вже ведеться, але в тій справі треба мати відповідну резолюцію конвенції, яка уповноважнила б Головний Уряд, згл. його Екзекутивний Комітет, перевести таке доповнення до чартеру організації.

Делеґат відділу 8 ставить у цій справі формальний внесок, делеґати відділів 371, 310 та інших його піддержують, а конвенція внесок приймає одноголосно.

Делеґат неназваного відділу пропонує, щоб починаючи від наступної конвенції жаден член будь-якої конвенційної комісії не мав права кандидувати до Головного Уряду УНС.

ВИСТУП СЕНАТОРА КЕННЕДІ

Тим часом зголошено, що на конвенцію загостив сенатор Джан Кеннеді з Массачусетс.

Сенатор Кеннеді, привітавши конвенцію та делеґатів і, давши признання українцям за їх великий вклад у розвиток цієї країни та у визвольні змагання українського народу, висловив впевненість, що вже недалекий той час, як Україна буде вільним і рівним партнером усіх вільних націй світу.

Після промови сен. Кеннеді, голова конвенції, адв. Пізнак заряджує продовження дискусії над зміною і поправками статуту.

ПРОДОВЖЕННЯ ДИСКУСІЇ

Гол. предс. Д. Галичин дає вияснення в справі пропозиції, щоб жаден член будь-якої конвенційної комісії і конвенційної президії не мав права кандидувати. Він не думає, щоб така постанова була корисна. Вісім років тому постановлено, що кандидувати до Головноо Уряду не можуть тільки члени Виборчої Комісії Просьб і Скарг. На це були оправдані причини. Члени Виборчої Комісії не повинні кандидувати тому, бо вони мають вибори переводити і контролювати, а члени Комісії просьб і Скарг тому, щоб у своїх рішеннях не потребували керуватись бажанням здобути собі популярність та голоси виборців. Але ці мотиви не відносяться до жадної іншої комісії ані до президії і тому було б немудро робити дальші обмеження, бо тоді готова зайти така ситуація, що не можна буде вибрати президії.

Автор пропозиції щодо обмежень виясніює, що він поставив свій внесок тому ,бо він спостеріг, що голова канвенції намагається своєю поведінкою здобути собі голоси.

Адв. Пізнак зі свого боку виясніює, що він є найкращим прикладом на те, що не конвенція повинна обмежувати в правах кандидатури членів президії, але члени президії, які думають кандидувати, повинні в своєму власному інтересі відмовлятись від конвенційних функцій. Тоді, коли інші кандидати мають свободу рухів, можуть свобідно ходити і кандидувати, то він мусить сидіти за президіяльним столом і спокійно приглядатися, як інші кандидують. Він вже раз, на конвенції в Гаризбургу, в той сам спосіб перепав при виборах.

Внесок про обмеження в кандидатурі членів конвенційної президії і комісій ніхто не піддержав, і тому його не піддано під голосування.

Іван Іванчук, дел. 175 відділу, ставить пропозицію на зміну статуту, пар. 17, уступ 2, де сказано, що Статутова Комісія повинна зійтись щонайменше на тиждень перед конвенцією. Він пропонує змінити цю постанову в той спосіб, щоб Статутова Комісія сходилась щонайменше на два місяці перед конвенцією, розглянула всі можливості, потреби і пропозиції щодо зміни статуту і обговорені та опрацьовані зміни вислала для інформації кожному делеґатові на конвенцію щонайменше на 30 днів перед конвенцією. Це дасть можливість кожному делеґатові добре обдумати пропоновані зміни та зайняти до них становище.

Адв. Пізнак вважає, що пропозиція п. Іванчука може бути добра, але вона неможлива до переведення. Часто трапляється, що два місяці перед конвенцією ще навіть не є апробовані і перевірені конвенційні делеґати, отже не було б кому пропозицій висилати. Крім того, зміни статуту це складна справа, бо все це вимагає узгіднення з законами одного чи більше стейтів і кожний делеґат не багато допоможе, не знаючи тих усіх законів.

Головний предсідник Д. Галичин твердить, що п. Іванчук має добру думку, але вона нереальна і непрактична. Щоб могти таку зміну перевести, було б потрібно змінювати цілу структуру організації і вибирати делеґатів приблизно на рік перед конвенцією. Крім того, кожний відділ має право надсилати свої пропозиції на зміни статуту, які Комісія розглядає та узгіднює із законами, що теж змінюються і до яких теж треба часто достосовувати статут. Гол. Уряд уже й в цьому відношенні робив різні спроби і всі показались непрактичні, тому він просить, щоб цю точку статуту залишити так, як вона є, бо всяка спроба зміни заведе заделеко. Натомість делеґат може висловити своє побажання в тій справі і Гол. Екз. Комітет матиме це побажання, відповідно до практичних можливостей, на увазі.

Внескодавець погоджується на таке поставлення справи.

Делеґат неназваного відділу висловлює побажання, щоб програма конвенції була проголошувана раніше та щоб швидше висилати конвенційним делеґатам друковані звіти головних урядників, щоб вони мали нагоду обговорити їх на зборах своїх відділів. Він в дальшому пропонує змінити 16 пар. статуту в той спосіб, що не Президія конвенції, але Гол. Уряд назначує пресову комісію на кілька днів перед конвенцією, а президія має право, в разі потреби, добирати дальших членів тієї комісії. Пар. 117, уступ 4, пропонує змінити в той спосіб, щоб викинути з нього заборону говорити на відділових зборах про політику, натомість задержати в силі заборону дебат на сектантські теми. Пар. 118 він пропонує доповнити в той спосіб, щоб кожний підвладний відділ був зобов'язаний вибирати одного чи більше представників до місцевого відділу УКК або інших міжорганізаційних комітетів ... (Продовження буде).

ЦІЛУ БІБЛІОТЕКУ ЗАСТУПИТЬ ВАМ І ВАШИМ БЛИЗЬКИМ

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

ТРИ ВЕЛИКІ КНИГИ

1230 ст. дрібного, у два стовпці друку.

Багато ілюстрацій. Мапи. Усе знання про Україну!

Замовляйте в „Свободі". Ціна трьох книг у полотняній оправі — $48.00;

"SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.